

ODUNPAZARI DİNLEME, DİYALOG, DAYANIŞMA (3D) GENÇLİK FESTİVALİ

17-18-19 Mayıs 2022, Kanlıkavak Parkı, Eskişehir

Sevgili Eskişehirli, Odunpazarı Belediyesinin katılımcı demokrasi anlayışını ortaya koyduğu girişimlerden bir yenisini Odunpazarı Dinleme Diyalog Dayanışma (3D) Gençlik Festivali kapsamında 17-19 Mayıs 2022 tarihleri arasında Kanlıkavak Parkı'nda sizlerin de katılımıyla gerçekleştirdik. Üç gün süren Festivalimiz boyunca gençlerimizin şehrimizde karşılaştığı ekonomik, sosyal, kültürel ve eğitim sorunlarından, demokrasi ve siyasal katılım konularına, toplumsal hoşgörü ve uzlaşından dijitalleşme ve toplumsal dönüşüme kadar pek çok konuyu yine şehrimizdeki çeşitli siyasal partilerin, sivil toplum kuruluşlarının, gençlik örgütlerinin temsilcileriyle ve halkımızın katılımıyla hep beraber tartıştık. Önce birbirimizi dinledik, sonra birbirimizle diyalog kurarak ortak sorunlarımızı tespit ettik ardından da yine hep birlikte dayanışma göstererek sorunlarımızın çözümü için öneriler geliştirdik. Aslında hep beraber demokrasiyi teneffüs ettik. Farklı düşüncelerin, siyasi partilerin bir araya gelemez dendiği bir ortamda düşüncelerimizi özgürce, çağdaşça ve eşit şekilde dile getirdik. Daha önce bir araya gelmekten çekinen gençlerimize ve elbette içinde yaşadığımız toplumumuza cesaret verdik.

Ve gördük ki gençlerimize yeterli olanak sunulduğunda onlar çok güzel işlerin paydaşı olmaya hazırlar. O yüzden her zaman savunduğum gibi gençlerimize güvenmemiz gerekiyor. Odunpazarı Belediyesi olarak gençlerimize, onların görüşlerine, fikirlerine ve girişimciliklerine güveniyor ve yine onların demokrasiye ve özgürlüğe olan bağlılıklarını da paylaşıyoruz. İşte Odunpazarı Dinleme Diyalog Dayanışma (3D) Gençlik Festivali bu duyguları ve düşünceleri barındıran, herkesi demokrasi, özgürlük ve eşitlik paydasında bir araya getirmeyi başarmış bir festivaldir. Festival farklı siyasal görüşlere sahip olan siyasal partilerin bir araya gelmesini ve üç gün boyunca Eskişehir'imizin ve gençlerimizin ortak sorunlarını beraber tartışabildikleri demokrasi havasını teneffüs etmemizi sağladı. Bu bakımdan katılım sağlayan tüm gençlerimize ve halkımıza şükranlarımı sunuyorum.

Sevgili hemşerilerim, ifade etmeliyim ki burada sadece sorunları tartışmak değil diyalog ve dayanışma göstererek söz konusu sorunlara çözüm önerileri de üretmek bu festivalin ana amacıydı ve bunu da siyasal partilerin, sivil toplum kuruluşlarının, gençlik örgütlerinin ve halkımızın katılımıyla gerçekleştirdik. Katılımcı demokrasi ve yönetim kavramlarının ön planda olduğu festivalimizde halkımızın doğrudan aktif katılım göstererek dile getirdiği sorunları ve çözüm önerilerini ise bu çalışmadan öğrenebileceksiniz.

Odunpazarı Belediyesi olarak bizim için ise şimdi festival boyunca ortaya konulan sorunların çözüm önerilerini hayata geçirme vaktidir. Festival boyunca katılımcı demokrasinin meyvesi olarak ortaya çıkan ortak ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel sorunlarımızın tespiti ve çözüm önerileri doğrultusunda halkımızın yaşam kalitesini yükseltecek adımları hep beraber atacağız.

Önümüzdeki yıllarda da devamını planladığımız Festivalimizin fikri öncülüğünü yapan ve Festivalin gerçekleşmesinde büyük çaba gösteren Eskişehir Avrupa Birliği Derneği'ne ve üyelerine ve yine Festivalimizin gerçekleşmesinde üstün gayret gösteren kıymetli Belediye emekçilerimize ve elbette aktif katılım gösteren siyasal partilerimize, sivil toplum kuruluşlarımıza, gençlik örgütlerimize ve halkımıza tekrardan teşekkürlerimi sunuyorum.

Saygılarımla.

Av. Kazım KURT

Odunpazarı Belediye Başkanı

Eskişehir Avrupa Birliği Derneği kurulduğu tarih olan 2019 yılından itibaren Avrupa Birliği'nin temel değerleri arasında yer alan demokrasi, çoğulculuk, özgürlük, eşitlik, katılım ve yönetim ilkelerinin Eskişehir kamuoyunda, özellikle de gençlik alanında daha

fazla duyulması ve bu konuda kamuoyunun farkındalığının artırılması yönünde çalışmalar gerçekleştirmektedir. Dinleme Diyalog Dayanışma (3D) festivalimiz de bu kapsamda Derneğimizin önemli değerleri arasında yer almaktadır. Gençlerimiz bu festivalimizde ortak ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel sorunlarını farklı fikirlerle ve farklı siyasi düşüncülerle tartışma olanağına kavuşmuştur. Kendi düşüncelerini cesaretle savunabilmişler ve farklı fikirlerle tanışabilmişlerdir. Bu açıdan yerel demokrasimizin gelişimine önemli katkılar sunulmuştur. Demokrasinin üç önemli ayağı olan şeffaflık, hesap verebilirlik ve katılım ilkelerinin toplumda duyurulmasına ve bu kavramların yine toplumda farkındalığının artırılmasına destek olunmuştur. Şehrimiz ve ülkemiz açısından bir ilk olan Odunpazarı Dinleme Diyalog Dayanışma (3D) Gençlik Festivalimizin bir diğer önemli boyutu da yerelde sivil toplum – kamu işbirliğinin güzel bir örneği olmasıdır.

Odunpazarı 3D Gençlik Festivali aktif yurttaş katılımını, tartışma kültürünü ve eleştirel düşünmeyi teşvik eden Uluslararası Demokrasi Festivalleri Derneği üyeliğine 6 Aralık 2022 tarihinde seçilmiştir. Bu üyelik şehrimizin kültür, sanat ve bilim alanındaki ulusal ve uluslararası görünürlüğünü ve bilinirliğini demokrasi ve yönetim alanlarına da taşıyacaktır. Karar alıcılar ile vatandaşların doğrudan iletişim ve etkileşim kurabildikleri bir demokrasi platformu örneği olan Odunpazarı 3D Gençlik Festivali birbirimize güvenmenin topluma güvenmek, toplumumuza güvenmenin de ülkemize güvenmek anlamına geldiğini ve bu güvenin de şehrimizi ve ülkemizi hak ettiği yerlere taşıyabileceğinin de güçlü bir göstergesi olmuştur. Eskişehir'in demokrasiye verdiği değer uluslararası bir platformda yankı bulması gururu da sadece Festival organizasyonun değil halkımızın da gururla şehrine ve ülkesine sarılması gereken bir gelişmedir. Bu vesile ile önümüzdeki yıllarda uluslararası bir festival olarak yoluna devam edecek olan Odunpazarı 3D Gençlik Festivalinin bu başarısının gerçekleşmesinde emeği bulunan ve aktif katılım gösteren tüm siyasal partilerimize, sivil toplum kuruluşlarımıza, kent konseylerimize, mahalle meclislerimize ve halkımıza demokrasiye ve çoğulculuğa sahip çıktıkları için çok teşekkür ediyorum.

Bütün bu yönleriyle yerel demokrasinin gelişimine önemli katkı sunan Festivalimizin gerçekleşmesine destek olan başta Odunpazarı Belediyesi Başkanı Sayın Avukat Kazım Kurt olmak üzere Odunpazarı Belediyesi'nin Başkan Yardımcılığına, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne, Ceren Özdemir Gençlik Merkezi çalışanlarına ve Eskişehir Avrupa Birliği Derneği'nin gönüllülerine yürekten teşekkürlerimi sunarım.

Erhan Akdemir

1. GİRİŞ

Toplumsal konularda kamuoyu tartışmalarına halkın katılımı, işleyen bir demokrasi için önemli bir önkoşuldur. Buradan hareketle belirli bir ülke, şehir ve toplum içerisinde yaşayan insanların hepsinin aynı şekilde düşüncelerini, aynı yaşam pratiklerini gerçekleştirmelerini, aynı çıkarlar peşinde koşmalarını ve aynı tercihlerde bulunmalarını beklemek mümkün değildir. Bu itibarla bir toplumun bütün üyelerinin fikir birliği içerisinde olmasını beklemek de mümkün değildir. Kabul etmek gerekir ki, bir toplum içerisindeki bireylerin beklentileri ve çıkarları birbirinden farklılıklar arz etmektedir. Bu da çoğulcu siyasal sistemler bakımından olağan bir durumdur. Beklenmeyen durum ise; bir fikir, tercih ve yaşam pratiğine sahibi olan birisinin başka bir fikir, tercih ve yaşam pratiği olan birisini kabul etmeme, dışlama, yok sayma ve hatta ortadan kaldırma arzusu ya da eylemidir. Öte yandan söz konusu bu farklılıkların toplumda illa gerilim yaratacağını beklemek de toplum içerisinde yaşayan bireylerin can, fikir ve tercih güvenliğini ciddi tehditler altında bırakabilecektir. Bunun önüne geçilebilmesinin en temel yolu ise farklılıkların bir tehdit değil herkesin kendi tercihi olarak kabul edilmesinden, kendi fikir, tercih ve yaşam pratikleri ne kadar değerli ise başka fikir, tercih ve yaşam pratiklerinin de aynı ölçüde değerli olduğunun kabul edilmesinden geçmektedir. Bunu başarabilmenin en kolay ve geçerli yolu ise 'başka', 'öteki' ya da 'diğer' olarak adlandırılan kesim, birey ve toplumsal gruplarla iletişim ve etkileşimin kurulması ve tarafların birbirlerini dinleyebilmesi ve hazmedebilmesidir. Bu iletişim ve etkileşim sayesinde taraflar önyargılarından arınmaya ve karşısındaki anlamaya doğrudan erişebileceklerdir. Böylece de toplum içerisindeki bireyler kendilerini dar ve kapalı alanlara itilmekten kurtularak kendilerine çizilmiş yapay siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel sınırlardan kurtularak birlikte yaşamayı sağlayacak ortak paydaları keşfetmeye başlayacaklardır. Bu keşif de topluma toplumsal huzuru, barışı ve uzlaşmayı getirecektir. Söz konusu ortak paydaların keşif yolu da toplumun tamamını ilgilendiren ortak ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel sorunlara ilişkin hem katılım ve yönetim ilkelerinin bir arada olduğu çözüm platformlarının ortaya çıkışına hem de bu platformlar aracılığıyla söz konusu sorunlara çözümlerin üretilmesine katkı sağlayacaktır. Ayrıca unutmamalıyız ki, bireylerin ve toplumsal grupların devlet ve vatandaşlık aidiyetlerinin daha sıkı ve güçlü olmasında bireylerin siyasal hayata katılımı

elzemdir. Bu yönetim anlayışının üç vazgeçilmezi ilkesi ise şeffaflık, hesap verebilirlik ve katılımdır.

İsveç'te 50. yılını geride bırakan n bu katılım ve yönetim platformu hemen hemen bütün kuzey Avrupa ülkelerine de ilham kaynağı olmuş ve benzeri demokratik platformlar farklı isimler altında hayata geçirilmiştir. Örneğin Finlandiya'nın Helsinki kentinde gerçekleştirilen organizasyon SuomiAreena diye adlandırılmaktadır. Bu uygulama Litvanya'da Diskusiju Festivalis "Bütent!" (Tartışma Festivali), İzlanda'da Fundur Folkis (Halkın Buluşması), Letonya'da Sarunu Festivāls -Lampa (Konuşma, Müzakere Festivali), Danimarka'da Folkemodet (Halk Buluşması), Estonya'da Arvamusfestival (Fikir Festivali), Norveç'te Arendalsuka (Arendal Haftası) olarak anılmaktadır.

2. ODUNPAZARI 3D GENÇLİK FESTİVALİ'NİN AMACI

Odunpazarı Dinleme, Diyalog, Dayanışma (3D) Gençlik Festivali yukarıda ifade edilen görüşler doğrultusunda Eskişehir'de siyasal aktörler arasında (bireyler, siyasal partiler, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, ticaret ve sanayi odaları, yerel medya organları, belediyeler vb. resmi ve sivil kurum ve kuruluşlar) siyasal katılımın ve sosyal duyarlılığın artırılmasıyla toplumun tamamını ama özellikle gençleri ilgilendiren ortak ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel sorunlara çözümlerin üretilmesine katkı sağlayabilecek bir platform oluşturmayı amaçlamaktadır. Söz konusu bu siyasal katılım platformu, bireylerin günlük siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel taleplerini diğer siyasal aktörlerle, önyargısız şekilde, partizanlıktan, provokasyondan ve propagandadan uzak ve farklı düşüncelere saygı temelinde paylaştıkları gayri resmi bir ortam sunmaktadır. Bu çerçevede Odunpazarı Dinleme, Diyalog, Dayanışma (3D) Gençlik Festivali de toplumda hoşgörüyü hâkim kılarak sosyal-siyasal her türlü farklılığın zenginlik olarak benimsenmesi, bireysel veya toplumsal sorunların muhataplarına doğrudan iletilebilmesi, farklı düşüncelere karşı var olabilecek önyargıların ortadan kaldırılması ve en önemlisi, ulusal ve uluslararası demokratik yönetim ilkelerinin hâkim kılınmasını amaçlamaktadır. Bu hedefler doğrultusunda Festival, Avrupa Birliği ülkelerindeki katılım ve yönetim platformlarını teoride inceleyerek, uygulamada katılım göstererek ve yukarıda dile getirilen hedefleri de gözeterek Eskişehir'de bir siyasal katılım ve yönetim platformu oluşturmayı amaçlamaktadır.

Festival kapsamında düzenlenen etkinliklerdeki amaç; Eskişehir'deki sivil ve resmi katılımcıları propaganda, provokasyon ve partizanlıktan tamamen uzak bir biçimde

Eskişehir'e dair ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel alanlardaki sorunların ve çözüm önerilerinin tartışılabildiği ve söz konusu alanlardaki iyi yönlerin de daha ileriye nasıl taşınabileceği hakkında yeni fikirlerin ve tecrübelerin paylaşılabildiği ve böylece de toplumda tartışma, uzlaşma, dinleme, anlayış gösterme ve bilim kültürünün yaygınlaşmasına katkı sağlamak olmuştur. Düzenlenen katılım ve yönetim temalı etkinlikler sayesinde toplumun her kesiminde katılım ve yönetim kavramları hakkında farkındalığın yaratılmasına ve gelecek nesillerin katılım ve yönetim alanlarında daha fazla rol almasının sağlanmasına çalışılmıştır.

3. ODUNPAZARI 3D GENÇLİK FESTİVALİ'NİN İŞLEYİŞİ

Odunpazarı Dinleme, Diyalog Dayanışma (3D) Gençlik Festivali üç gün boyunca kamuoyuna açık tartışmalar şeklinde gerçekleştirilmiştir. Kamuoyuna açık tartışmalar, aşağıda da detaylı bir şekilde verildiği gibi, A Çadırı ve B Çadırı olmak üzere eş zamanlı iki ayrı çadırdaki gerçekleştirilmiştir. Her konu bir gün boyunca siyasal aktörler tarafından ortak çalışma gruplarında tartışılmıştır. Etkinlik oturumlarında tartışmaların yönetilmesinden kolaylaştırıcılar ve tartışmaların raporlaştırılmasından ise raportörler sorumlu olmuştur.

Oturumlarda sırasıyla 'Dinleme', 'Diyalog', 'Dayanışma' olmak üzere üç yöntem izlenmiştir. Buna göre, ilk oturumlar 'Dinleme' başlığı altında oturumda yer alan siyasi

partilerin bulundukları çadırdaki konu başlığına ilişkin parti görüşlerini katılımcılara aktarmaları şeklinde gerçekleşmiştir. Burada etkinlik boyunca her siyasal parti propaganda, provokasyon ve partizanlıktan uzak bir biçimde kendi parti politikalarını dinleyicilere iletmışlerdir. Böylece, siyasal partiler daha önce fikirlerini ve politikalarını ulaştırma ya da duyurabilme fırsatı bulamadığı bireyler ve gruplara ulaşmışlardır. Burada altı çizilmesi gereken önemli nokta ise 'Dinleme' başlığı altındaki oturumlarda farklı görüş, ideoloji ve fikirlere sahip siyasal parti temsilcileri birbirlerini dinlemişler, dinleyebilmişler, birbirleriyle kavga etmeden, birbirlerine saygı göstererek çağdaş bir şekilde görüşlerini topluma aktarabilmişlerdir. Dinleyiciler de benzer şekilde daha önce duymadıkları ya da duymak istemedikleri, iletişim kuramadıkları ya da kurmak istemedikleri ve de daha çok ön yargı ile yaklaştıkları siyasal partilerle temas etme olanağına kavuşmuşlardır. Dinleyiciler ayrıca siyasal partilere sordukları sorular ve yaptıkları eleştiriler ile fikirlerini söylemeye cesaretlendirilmişlerdir. Böylece siyasal partiler ile dinleyiciler karşılıklı ön yargılarını bilgi temelli bir iletişim yapısına dönüştürme fırsatı yakalamışlardır. Yine belirtmek gerekir ki, bu oturumlarda tüm siyasal aktörler birbirlerini dinleyebilecekleri bir ortam sağlanmasıyla farklı düşüncelerdeki bireylerle bir araya gelerek ortak sorunlarını konuşabileceklerini topluma göstermişlerdir.

ODUNPAZARI 3D GENÇLİK FESTİVALİ PROGRAMI
17 MAYIS 2022 SALI
DEMOKRASİ VE SİYASAL KATILIM

Durum Değerlendirmesi – Dinleme

Saat	A Çadırı	B Çadırı
12:00 – 12:30	Açılış Konuşması	
12:30 – 14:30	Gençlerin Siyasal Hayata Katılımı	Tolerans ve Uzlaş
14:30 – 15:30	"İzel&Emre" Gençlik Konseri	

Sorunların Tespiti – Diyalog

Saat	A Çadırı	B Çadırı
15:30 – 17:30	Gençlerin Siyasal Hayata Katılımı	Tolerans ve Uzlaş
17:30 – 18:00	#Etiket Gençlik Konseri	

Çözüm Önerileri – Dayanışma

Saat	A Çadırı	B Çadırı
18:00 – 20:00	Gençlerin Siyasal Hayata Katılımı	Tolerans ve Uzlaş
20:00 – 20:30	Kültür Ve Sosyal İşler Müdürlüğü Halk Oyunu Gösterisi	
20:45 – 21:30	"Neva The Band" Gençlik Konseri	
21:45 – 22:45	"Kaktüs" Gençlik Konseri	
23:00 – 23:30	KİM Tiyatro "Sahibinden Beyaz Melek" Oyunu	

Odunpazarı Dinleme, Diyalog Dayanışma (3D) Gençlik Festivali'nin 'Diyalog' başlıklı oturumlarında temel amaç, tüm siyasal aktörlerden bulundukları çadırlardaki konular bağlamında toplumsal ortak sorunları tespit etmelerini sağlamak olmuştur. Bu çerçevede

gözlemlenmiştir ki, siyasal partiler, sivil toplum kuruluşları, gençlik organizasyonları, mahalle meclisleri, medya temsilcileri, bireysel katılım gösteren vatandaşlar ve diğer siyasal aktörler bulundukları çadırların temalarına bağlı kalarak yaptıkları konuşmalarında, farklı ideolojik geleneklere sahip olsalar da içinde yaşadıkları toplumda var olan ortak sorunların dile getirilmesinde aktif katılım sergilemişlerdir. Bu bağlamda ikinci önemli gözlem ise tüm siyasal aktörlerin dile getirdiği şekliyle; toplumsal ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel ortak sorunların keşfini sağlayacak bu tür etkinliklere olan ihtiyaç ve taleptir.

ODUNPAZARI 3D GENÇLİK FESTİVALİ PROGRAMI
18 MAYIS 2022 ÇARŞAMBA
DİJİTALLEŞME VE TOPLUMSAL DÖNÜŞÜM

Durum Değerlendirmesi – Dinleme

Saat	A Çadırı	B Çadırı
12:30 – 14:30	Dijital Okuryazarlık ve Sosyal Medya Kullanımı	Dijital Kuşaklar ve Z Kuşağını Anlamak
14:30 – 15:30	"Panik Atak" Gençlik Konseri	

Sorunların Tespiti – Diyalog

Saat	A Çadırı	B Çadırı
15:30 – 17:30	Dijital Okuryazarlık ve Sosyal Medya Kullanımı	Dijital Kuşaklar ve Z Kuşağını Anlamak
17:30 – 18:00	"Unchained" Gençlik Konseri	

Çözüm Önerileri – Dayanışma

Saat	A Çadırı	B Çadırı
18:00 – 20:00	Dijital Okuryazarlık ve Sosyal Medya Kullanımı	Dijital Kuşaklar ve Z Kuşağını Anlamak
20:00 – 20:30	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	
20:30 – 21:30	Halk Oyunları - Modern Dans Gösterisi	
21:30 – 22:45	CASH BAND Gençlik Konseri	
22:45 – 23:30	"Salt" Gençlik Konseri	
23:00 – 23:30	Diyalektik Doğaçlama Tiyatro Oyunu	

Odunpazarı Dinleme, Diyalog Dayanışma (3D) Gençlik Festivali'nin 'Dayanışma' başlıklı oturumlarında ise bir önceki oturumda (Diyalog) katılımcılar tarafından dile getirilen sorunlara çözümler üretilmesi sağlanmıştır. Aşağıda oturum içeriklerinin detaylı bir şekilde aktarımında da görüleceği üzere bu oturumlarda gerek yerel gerekse de ulusal düzeylerde çözüm önerileri katılımcılar tarafından belirlenmiştir. Yine burada da altını çizmek gerekir ki, çözüm önerilerinin dile getirilmesi aşamasında farklı ideolojilere, görüşlere, fikirlere ve yaşam pratiklerine sahip olsalar da katılımcılar sorunların çözümüne yönelik birlikte fikirler üretebilmişlerdir. Bu aşamada farklı ideolojik görüşlere sahip partiler gerek sorunların tespitinde gerekse de çözüm aşamasında fikir birliği

içerisinde olmuşlar hatta zaman zaman da aynı çözüm önerileri ürettikleri de gözlemlenmiştir. Bu da bize göstermektedir ki, ön yargıların dışında hareket edilebildiği zaman ortak sorunların tespiti ve çözümü daha kolay ve güçlü şekilde ifade edilebilmektedir.

Bu oturumlar kapsamında ortaya konan çözüm önerileri yerel karar alıcılar başta olmak üzere tartışılan, sorunları tespit edilen ve bunlara çözüm önerileri sunulan konuların içeriğine göre ilgili diğer siyasal aktörlere (üniversiteler, ticaret ve sanayi odaları, sendikalar, sivil toplum kuruluşları vb.) iletilerek yönetim mekanizmalarının aktif bir şekilde çalıştırılmasına katkı sağlanacaktır. Diğer oturumlara göre 'Dayanışma' oturumunda elde edilen çıktıların somut hale gelmesi bu bakımdan katılımcıların öne sürdükleri çözüm önerilerinin takipçileri olmasıyla daha anlamlı hale gelecektir. Böylece katılımcılar karar alma mekanizmalarının bir parçası olabilecekleri bilincini ve aidiyetini daha yakından hissedebileceklerdir. Bu çerçevede Eskişehir Avrupa Birliği Derneği de söz konusu çözüm önerilerinin takipçisi olmaya devam edecektir.

ODUNPAZARI 3D GENÇLİK FESTİVALİ PROGRAMI
19 MAYIS 2022 PERŞEMBE
ESKİŞEHİR'DE GENÇLERİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR

Durum Değerlendirmesi – Dinleme

Saat 12:30 – 14:30 14:30 – 15:00 15:00 – 15:30	A Çadırı Genç İstihdamı Balkanika Halk Oyunları Gösterisi Kardeş Şehirler Dans Gösterisi	B Çadırı Eğitim ve Sosyal Sorunlar

Sorunların Tespiti – Diyalog

Saat 15:30 – 17:30 17:30 – 18:00	A Çadırı Genç İstihdamı Ceren Özdemir Adalar Gençlik Merkezi Gençlik Korosu Konseri	B Çadırı Eğitim ve Sosyal Sorunlar

Çözüm Önerileri – Dayanışma

Saat 18:00 – 20:00 20:00 – 20:30	A Çadırı Genç İstihdamı Kapanış Konuşması	B Çadırı Eğitim ve Sosyal Sorunlar

20:30 **Evdeki Saat (Konser)**

Festivalin ilk gününde Demokrasi ve Siyasal Katılım üst başlığında "Gençlerin Siyasal Hayata Katılımı" ile "Tolerans ve Uzlaş" konuları siyasal partiler, sivil toplum kuruluşları, gençler ve diğer siyasal aktörler tarafından tartışılmıştır.

3.1. Ana Tema: Demokrasi ve Siyasal Katılım

3.1.1. A Çadırı: Gençlerin Siyasal Hayata Katılımı

Siyasal katılımı, doğrudan veya dolaylı olarak siyasal aktörlerin (siyasal partiler, sivil toplum kuruluşları, baskı ve çıkar grupları, toplumsal gruplar, medya kuruluşları, üniversiteler, vatandaşlar, bürokrasi) içinde bulundukları siyasal hayatı bireysel veya toplu olarak gerçekleştirilebilecek eylemlerle şekillendirmek olarak tanımlayabiliriz. Bu açıdan siyasal katılım hem seçimlerde oy kullanmaktan, siyasal bir parti üyeliğine hem de bir sivil toplum kuruluşuna, öğrenci kulübüne ya da baskı çıkar grubuna üyelikten her türlü gönüllülük aktivitesine kadar geniş bir yelpaze içerisinde değerlendirilmelidir. Bu bakımdan siyasal katılımı sadece sandığa gidip oy vermek olarak değerlendiremeyiz. Dilekçe vermek, protesto etmek, çeşitli sivil toplum kuruluşları aracılığı ile karar alıcılar üzerinde baskı kurmaya çalışmak, bireyin seçim sonrası siyasal hayatta başvurduğu yöntemlerden birkaçı olarak sıralanabilir. Çünkü yönetmek, idare etmek kökünden gelen siyasa ise hem bireysel hayatın yönetilmesi, idare edilmesi hem de toplumun yönetilmesi, idaresi anlamına gelebilmektedir. Aristoteles de politika kavramını en temel ortak çıkar olan iyi yaşamayı temin etmek için devlet tarafından gösterilen faaliyet olarak tarif etmiştir. Bu yaklaşımların ortak noktası çıkarlar ve ihtiyaçlar temelinde bu yönetme ve idare etmeye başvurmamızdır. Hem bireyler hem de karar vericiler çıkarlarına, ihtiyaçlarına ve hedeflerine ulaşmak için planlamalar yaparlar. İşte bu planlamaya siyaset diyoruz. O yüzden siyaset amaç değil hedeflerimize, çıkarlarımıza ve ihtiyaçlarımıza ulaşmak için kullandığımız bir araçtır. "Demokrasinin yalnızca sandıktan ibaret olmadığı" anlayışı ile yola çıkan Odunpazarı 3D Gençlik Festivali'nin birinci oturumunda 'Gençlerin Siyasal Hayata Katılımı' tartışmaya açılmıştır. Oturumda öncelikle siyasal parti temsilcileri (Zafer Partisi, Saadet Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Emek Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, Gelecek Partisi ve Vatan Partisi) gençlerin siyasal hayata katılımı konusundaki parti görüşlerini katılımcılar ile paylaşmışlardır. Daha sonra tüm katılımcılar söz konusu konudaki sorunları tespit etmişler, son oturumda ise bu sorunların çözümü üzerine tartışmışlardır.

Durum Değerlendirmesi - Dinleme

Oturuma katılan partilerin görüşleri şu şekildedir:

Saadet Partisi'nin Görüşleri: “Gençler 2019 yerel seçimlerinde önemli bir yer tutmuştur ve 2023 genel seçimlerinde daha önemli konuma geleceklerdir. Gençler siyasal partilere mesafelidir lakin gençler apolitik değildir. Gençler daha çok meclisteki grubu olan partilere karşı mesafeli yaklaşıyorlar. Türkiye’deki mevcut siyasi yapı gençler tarafından genel olarak olumsuz yönleriyle algılanıyor ve mevcut partiler gençlerin ilgisini çekmiyor. Mevcut hükümetin olduğu dönemde Türk siyaseti kimlik siyaseti yaparak kitle mobilizasyonunu amaçlıyor. Siyasetin aslında bir müzakare platformu olması gerekirken Türkiye’de dinleme ve uzlaşma yok. Siyasi partiler gençlik politikalarını değiştirmeli, gençlerin ilgisini çekmeli ve kendilerinin de değişmesi gerekli. Gençler siyasi katılımdan uzak değildir. Gezi ve Boğaziçi olayları siyasal katılımın bir örneğidir. Türkiye’deki siyasi yapının komple değişmesi, siyasi partilerin yatay bir örgütlenmeye gitmesi, hiyerarşik yapısından kurtulması, aşağıdan yukarıya doğru bir katılım göstermesi ve yönetim mekanizmalarının oluşması gerekmektedir. Siyaset dinleme, diyalog ve dayanışma ile anlaşılabilir. Eğer Türkiye’de siyaset çoğulcu olursa gençler siyasi partilere katılır. Türkiye’de gençlere önem veren partiler yatay olarak örgütlenmeli ve hiyerarşik olmamalı. Gençlerle ilgili örgüt yapısı değişmeli özellikle gençlik kolları. Partilerin STK’lar ile ilişkileri arttırmalı ve daha iyi etkinlikler düzenlemeli. Saadet Partisi partiye üye olma zorunluluğu olmadan partiye yardımcı olacak ya da düşüncelerini söyleyecek herkese açıktır. Burada önemli olan insanlar kendi dertlerini, düşüncelerini siyasi partilere iletebiliyor mu? Daha da önemlisi partilerde karar alma süreçlerine karışabiliyorlar mı, içine girebiliyorlar mı?

Türkiye İşçi Partisi'nin Görüşleri: Türkiye siyaseti para babaları ve yaşlılardan kısaca genç olmayan kesimden oluşuyor. Türkiye İşçi Partisi meclisteki duruşuyla sokaktaki faaliyetleri ile bu duruma karşı mücadele ediyor. Gelecek gençlerindir. TİP’in siyaseti görüşü tamamen gençlerin üzerine kuruludur ve çeşitli etkinlikler festivaller, kamplar, eylemler ile gençlere ulaşmaya çalışıyoruz. Siyaset sadece gençlerin değil herkesin korktuğu bir alan. Bu durum özellikle sosyal medyada insanların yaptığı paylaşımlardan net görünüyor. TİP gençler siyasete katılsın ve bugünkü anlamının dışına çıkmasını istiyor hiçbir ayırım yapmadan. TİP gençlerin ön planda olduğu bir politika izlemektedir. TİP gençlerin aktif siyasette rol almalarını önemsiyor. Türkiye’deki hukuksuzluğa ses çıkarması gerekiyor. TİP, forumlar, gençlik buluşmaları sayesinde gençler ile buluşmaya çalışıyor.

Zafer Partisi'nin Görüşleri: Gençler ne yazık ki sürekli siyaset konuşmak zorunda kalıyor ve bu durum gençlerin hayatlarını yaşamalarını engelliyor. Teslim olmak ve pes

etmek yok. Önemli olan vatanın bütünlüğü. Eğer partiler siyasi görüşlerini daha net ortaya koyarsa kararsız gençleri yanlarına çekecektir. Gençler siyasi partilerin kendilerini dinlemeyeceğini düşünüyor. Ülkenin birleşmesi bir bütün olması gençlerden geçiyor. Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi bize yol gösteriyor ve aydınlatıyor. Zafer Partisi basında yer almayan şeylerin sosyal medya yoluyla gençlere ulaşmaya çalışıyor ve gençlerin milletvekili olması için uğraşıyor. Sosyal medyada paylaşılan gönderiler ile sesi duyulmayan gençlerin sesini duyurmaya çalışıyoruz. Zafer Partisi 20 – 25 yaş aralığındaki gençlerin siyasi arenada olmasını istiyor. Mülteci meselesini ön plana çıkararak gençleri manipüle ettiklerini düşünüyorum. Zafer Partisi bu konu hakkında ne düşünüyor?" sorusuna parti temsilcisi "konu hakkında partinin gençleri manipüle etmediğini, partinin var olanı olduğu şeklinde sosyal medya mecralarında paylaşıyor" yanıtını vermiştir.

Emek Partisi'nin Görüşleri: Marksist-Leninist bir parti olan Emek Partisi'ne göre şu anki kapitalist toplum yapısı bizi burjuvazi ve işçi sınıfı olarak ikiye ayırıyor. EMEP gençlerin ve kadınların sorunlarına dolayısıyla Marksist-Leninist açıdan bakmaktadır. EMEP tüm işçilerin yanında durmaktadır. Yakın geçmişte siyasi olarak en çok saldırıya uğrayan gençlerdir ve gençler tüm bu siyasi sorunların farkındadır. Türkiye'nin burjuva siyasetinde gençler önemli bir yerde durmuyor. Gençler sadece oy olarak görünüyor. Siyaset elitist bir olay değildir. Siyasetin aşağıdan yukarıya doğru örgütlenerek gençliğe dönmesi gerekiyor. Emek Partisi gençlerin tehlikeli bir siyasi alanda olduğunu belirtiyor ve onlara gül bahçesi vaat etmiyoruz. Lakin gençlerin içinde bulundukları tehlikeli ve kötü ortamdan yine kendilerini kurtaracağını söylüyoruz. Gençlik işsizliğe geleceksizliğe karşı kendi mücadelesini kendi öz örgütlülüğünü kurmalı. Üniversitelerde öğrenci temsilciliği kurullarını (ÖTK) kurmalı. Gençlik bulunduğu her alanda günümüzün burjuva siyasetine muhalefet etmeli ve mücadele etmeli. EMEP Gençlik olarak her türlü haksızlığa ve hukuksuzluğa karşı durmaya çalışmaktadır. Gençler kısaca örgütlenerek kurtuluşunu, geleceğini sağlayabilir. Kurtuluş bireysel olarak olmayacaktır. EMEP gençliğe bir şey vaat etmiyor. Gençler kendi haklarını kendileri almalı. Tüm ezilen gruplar haklarını, kim hükümetin başına gelirse bugün burjuvazi siyaseti değişmedikçe alamayacağını belirtti.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Görüşleri: Türkiye'nin en genç il yöneticisi olarak burada olduğunu belirterek CHP'nin üç temel ilkesine vurgu yaparak "Atatürk ilke ve devrimleri, sosyal demokrasinin evrensel ilkeleri ve bu ikisinin bugünkü karışımıdır" görüşünü belirtti. Gençler siyasete girmek istemiyor ve bunların nedenleri var. Ailenin siyasi görüşü gençleri o yöne sürüklüyor. Ailenin apolitik olması ise gençleri siyasetten uzaklaştırıyor. Bunun

nedeni işsizlik ya da başıma bir şey gelir korkusu. Bu durum gençlerin siyasete girmemesini kesinlikle etkiliyor. 12 Eylül darbesi sonrası ortaya çıkan siyasi görüşleri net söyleyememe durumu halen güncelliğini korumaktadır. 12 Eylülü gören aileler çocuklarının siyasete girmemesini istemektedir. Kuşaklar arasında Y kuşağı ne kadar politik ise Z kuşağı çok fazla baskı gördüğü için daha politiktir. CHP olarak gençlere önem veriyor ve başının tacıdır. Gençlik bizimdir, gelecek de bizimdir. CHP’de gençlik kolları hiyerarşik olarak eşit diğer kollar ile. Gençlik kotaları sayesinde gençlere verdiğimiz önemi gösteriyoruz. Üniversiteleri özerk yapmak için çalışıyoruz. Kredi Yurtlar Kurumu sistemini ortadan kaldıracacağız.

Gelecek Partisi’nin Görüşleri: Gelecek Partisi ismini gençleri düşünerek koymuştur. Günümüzde mülakatlar ve kayırmalar yüzünden çoğu genç işe giremiyor ve işsizlik çok yüksek seviyede. Liyakat sistemi kurulursa gençlerin önü açılacaktır. Gençler kendilerini var olan siyasi sistem yüzünden ifade edemiyorlar. Ahmet Davutoğlu gençler için birçok faaliyette bulunmuştur. Bunlardan biri gençlerin Avrupa’ya seyahat etmesini kolaylaştırmak. Ahmet Davutoğlu AK Parti’den ayrıdır, politikaları da ayrıdır. Kendisine operasyon yapılmıştır. Kendisi 2014 ve 2016 yılında birçok politika ortaya koymuştur. Bunlardan biri kamuda şeffaflık, biri siyasi etik ve ahlak yasası biri de imar ve rant yasasıdır. Ahmet Davutoğlu’na AK Parti içinde bir operasyon yapıldığı için bir daha böyle operasyonlar yapılmaması için uğraşmaktadır. Davutoğlu güçlendirilmiş parlamenter sistemini desteklemektedir. Gelecek Partisi partinin her kesiminde gençler için çalışmaktadır.

Vatan Partisi’nin Görüşleri: Kime genç diyeceğiz. Bazı insanlar yaşlansa bile gençtir. Türk gençliği ümidimizdir. Türkiye’de olmak gururdur. Ülkemiz emperyalizmin saldırısı altındadır ve gençliğimiz bunun farkındadır. Gençlere fırsat verildiği zaman her şeyi yaparlar. Türkiye sadece tüketici bir toplum olamaz. II. Dünya Savaşı sonrası ülkemizde ve dünyada bir dış güç odağı oluşmuştur.

Tüm partilerin “partilere üye olmadan sözünün dinlenildiği bir mekanizmaları var mı?” sorusuna verdiği yanıt şu şekilde: İsteyen herkes üye olmadan gönüllü olarak çalışabiliyor.

Resim 1. Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt çadırlardaki tartışmalara katılım gösterdi.

Sorunların Tespiti - Diyalog Oturumu

Katılımcıların 'Gençlerin Siyasal Hayata Katılımı' konusundaki tespit ettikleri sorunlar şu şekildedir:

- Aileler gençleri soğutuyor. 60 – 70 kuşağı aileler özellikle çok korkuyor.
- Eskiden herkes siyasi olarak hem evde hem sahada çok aktifti (68 kuşağını kastederek) şimdiki gençler değil.
- Devletin baskı araçları fikir özgürlüğümüzü ve olanaklarımızı elimizden alarak bizi engelliyor. Devletin ideolojik aygıtları aile veya medya gibi bunlar da buna destek veriyor.
- Gençler sormadıkları ve sorgulamadıkları için siyasete girmek istemiyorlar.
- Eğitimsizlik
- Fişlenme korkusu.
- Faşizm.
- Yaşlı iktidar ve ondan doğan yaşlı hiyerarşisi.
- Gençlere gerekli alanların açılmaması ve değer verilmemesi.
- Aidiyet sorunu.
- Gençlerin STK kurmaya olan isteksizliği.
- Bireyselliğin ortaya çıkması, gençlerin kolektif bir şekilde bir şey yapma konusunda (en azından siyasi olarak) zorlanması.

- Arkadaş zorbalığı. Partili olmanın arkadaş çevresinde hizipleşmeye yol açması.
- Siyasetin çok fazla elitist olması.
- Gençlerin siyasi olarak kafa dengi insanları bulmakta zorlanması. Bunun neticesinde gençlerin siyasi olamaması, keyifli bulamaması.
- Siyasi partilerin tüzüklerinin yaşlılar tarafından yapılmış olması, banal ve eski kalmasından ötürü gençler tarafından samimi bulunmaması.
- Siyasetin, siyasi partilerin dürüst olmaması ve sürekli çatışmadan beslenmesi.
- Yasakçı zihniyet dolayısıyla devletin ideolojik aygıtlarının gençlerin sorgulamamasına sebep olması. Gençler düşüncelerin ötürü terörist olarak damgalanması ve gençlerin eğlenememesi.
- Hükümetin kontrol mekanizmaları ve bu durumdan ötürü gençlerin kendi otokontrol mekanizması yaratması.

Çözüm Önerileri – Dayanışma Oturumu

- Siyasi partiler gençlerin arkasında olduğunu hissettirmeli.
- Örgütlü bir kötülüğü örgütlenerek karşılık verilebilir.
- Siyasi partilere üye olunmalı. Ailenin sahip olduğu kafa yapısından uzaklaşıp kendi kararlarını alabilmeli.
- Özgüvensizlikten kurtulmalı.
- Türkiye'nin siyasi hafızası zayıf. Gençler kendilerini bu duruma düşürenleri unutmamalı ve tepki göstermeli.
- İstikrarlı bir toplum için ifade ve düşünce özgürlüğü sağlanmalı.
- Var olan siyasi partilerin iç mekanizması çok fazla biat eden yapıda bu mekanizmanın sorgulanabilir olması.
- 12 Eylül'ün yarattığı apolitik düşünceden gençlerin kendini kurtarması ve kimlik siyasetinden vazgeçilmesi.
- Gençlerin emir almaktan hoşlanmamasından ötürü biraz olsun kendilerini siyasi partilerin kurumsal yapısına adapte etmesi.
- Ötekileştirme ve linç kültüründen uzaklaşılması.
- Ekonomik sorunları olan insanlar siyaseti pek fazla düşünmüyor, o kesime ulaşılması.
- Ekonomik durumu iyi olanların diğerlerini de düşünmeye başlaması.

- İnsanların siyaset yapacak, siyasete ayıracak kadar vakitleri yok bu vakitlerin yaratılması.

Resim 2. Gençlerin Siyasal Hayata Katılımı konularının tartışıldığı A Çadırı.

3.1.2. B Çadırı: Tolerans ve Uzlaş

Tolerans denince herkesin kafasında farklı bağlamlar oluşmaktadır. Tahammül etmek, hoşgörü göstermek, katlanmak tolerans kelimesinin çağrıştırdığı kavramlardan bazılarıdır. Tolerans bu bağlamların dışında özellikle de insan hakları ve insan haklarının korunması konusunda çok önemli bir yere sahiptir. Bu yeri ortaya koyan düşünür olarak Ioanna Kuçuradi (2007: 89), “Hoşgörü: Kavramı ve Sınırları” adlı çalışmasında tolerans kavramını “bir kişi tutumu” olarak ele almaktadır. Kuçuradi’ye göre tolerans, kişilerin karşısındaki kişileri öncelikle “birer insan olarak görmesi sonucu oluşan bir tutumdur.” Bu doğrultuda karşısındaki “her biri eşsiz olan” ve “birbirinden farklı olan” kişileri “birer insan olarak” olan gören kişinin karşısındakine “zarar vermemesi ya da zarar vermek istememesi” toleranslı kişinin bir özelliği olarak tanımlanmaktadır. Kuçuradi, bu durumda kişilerin karşılarında “kendisi gibi birer insan olan kişilerin” varlığını tolere ettiklerinin altını çizmektedir. Tolerans konusuna bu şekilde yaklaştığımızda toleransın uzlaşının bir anahtarı görünümünde karşımızda belirdiğini fark edebiliriz. Farklı görüş ve düşüncelere, yaşam biçimi ve pratiklerine sahip olan kişilerin toplum içinde haklarının korunması ve saklanmak zorunda kalmadan kendileri olarak toplumda var olmaları kişilerin söz konusu tolerans denilen

tutumu geliştirebilmeleriyle doğru orantılıdır. Bu bağlamda “Tolerans ve Uzlaşı” adını taşıyan oturumda farklı siyasal aktörlerin, farklı görüşlere ve düşüncelere sahip kişilere yönelik hak temelli bir yaklaşımı nasıl geliştirecekleri ve tartışmalı konular üzerinde nasıl uzlaşı sağlayacakları tartışılmıştır.

Durum Değerlendirmesi - Dinleme

Oturuma katılan partilerin görüşleri şu şekildedir:

Türkiye İşçi Partisi’nin Görüşleri: Parti temsilcisi konuşmasında tolerans ve uzlaş konusunu bireysel ilişkilerde ve politik ilişkilerde olmak üzere iki başlık altında ele aldı. “Birbirimize saygı duyarak iletişime başlamalıyız ki sağlam ilişkiler kurabilelim. Çoğunluğun azınlığı baskıladığı bir toplumsal yapıyı kabul etmediklerini dile getirdi. “Herkes kendi kimliğiyle var olsun ve bizler eşitlik yaklaşımını benimsiyoruz” diyerek konuşmasını bitirdi.

Cumhuriyet Halk Partisi’nin Görüşleri: Parti temsilcisi toleransın kelime anlamından bahsederek konuşmasına başladı. Tolerans “anlamaktır” dedi. Uzlaşmayı ise “ortak fikre ulaşma süreci” olarak tanımladı. Farklı fikirlerin var olması bir araya gelinemeyeceği anlamına gelmez yorumunda bulundu. Farklı fikirlerin bir araya gelme sürecinde ise sabrın öneminden bahsetti. Tolerans ve uzlaş alanında bilge insanlara ihtiyacımızın olduğunu belirterek konuşmasını sonlandırdı.

Saadet Partisi’nin Görüşleri: Parti temsilcisi insanların tahammül eşiğinin düşük olma nedenini kavramların tam anlamıyla bilinmemesinden kaynaklandığını dile getirdi. Toleransı kabul etmiyorum çok dar bir anlamı var dedi. Toleransın kelime anlamının mekanik malzemedeki ‘hata payı’ olduğunu belirtti ve bu kavramın sosyal açıdan yetersizliğini dile getirdi. Daha geniş bir ifadeyle hoşgörü ahlakı olarak tanımladı ve toplumda hoşgörü ahlakının oluşması gerektiğini belirtti. Kişilerin birbirine olan hoşgörsünün yanı sıra devletin hoşgörü ahlakından bahsetti. Devletin hoşgörü ahlakının liyakat, adalet ile yönetimden geleceğini; adalet ile yönetimde ise orta akla göre adalet uygulanması gerektiğinden istişarenin önemine vurgu yaparak konuşmasını sonlandırdı.

Resim 3. Gençlerin Siyasal Hayata Katılımı konularının tartışıldığı A Çadırı.

Zafer Partisi'nin Görüşleri: Parti temsilcisi konuşmasında daha çok mülteci sorunlarına değindi. Mültecilere karşı hoşgöründen bahsetti. Her toplumsal konuya eşit mesafeli ve toplumdaki önyargılara karşı olduklarını belirtti. İnsan haklarına ve kanunlara uygun yaşamaya dikkat çekerek konuşmasını sonlandırdı.

Sorunların Tespiti - Diyalog Oturumu

Katılımcıların 'Tolerans ve Uzlaş' konusundaki tespit ettikleri sorunlar şu şekildedir:

- Toplumun en önemli sorunlarının başında dinlemeyi bilmemek yer almaktadır. Bu sorun; toplumun bazı değer yargılarının olmasından ve insanların birbirlerine bu değer yargılarına göre yaklaşması ve eleştirmesi sonucunda dinlememe sorunu ortaya çıkmaktadır.
- Bir diğer sorun ise insanları etiketlemektir. Giyim tarzına, din, dil, ırkına göre bireyleri etiketlemek önyargıları da arttırmaktadır.
- Sabır gösterememe toplumda tolerans ve uzlaş konusunda bir diğer önemli sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Kuşaklar arasındaki çatışmalar sabır eşiğini düşürmekte iletişim kopukluğu ile beraber uzlaşma sağlamada büyük sorunlar teşkil etmektedir.

- Toplumda bazı kesimlerin keskin sınırlar belirlemesi ve bu sınırları aşamaması dışı kapalı olması; örn, ben onu kabul edemem, bu benim kırmızı çizgim ve diğer yaftalayıcı sınırlar tartışıldı.
- Teknolojinin günden güne hızla ilerlemesi, insanların bilgiye erişimini kolaylaştırmasının yanı sıra çok fazla araştırmama, okuduğuna, izlediğine ve dinlediğine hemen inanma akıl süzgecinden geçirmeme gibi sorunları ortaya çıkarmaktadır. Bu durumlar oturum boyunca tartışıldı. Kolay manipüle edilebilir olmanın sorunların bir sonucu olabileceği üzerinde duruldu.
- Kavramların halk arasında doğru yerleşmemesi, doğru anlaşılmaması bir diğer uzlaşamama sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır.
- Şahsiyetin inşası sorunu Saadet Partisi temsilcisi tarafından detaylıca tartışıldıktan sonra toplumu oluşturan bireylerin öz eleştiri konusundaki eksikliğine değindi. Toplumu oluşturan tüm bileşenlerin şeffaf olması gerektiğine vurgu yapıldı. Hoşgörü eksikliğinin uzlaşma konusunda en önemli sorun olarak karşımıza çıktığını ifade etti.
- Bazı konuları çok ileri düzeyde abartıyoruz biraz rahat olmalıyız, insanlar için değil kendimiz için yaşamalıyız, başkalarının ne dediğine veya ne diyeceğine göre yaşama derdine düştüğümüz için bu sorunlar ortaya çıkıyor. Kendimizi olduğumuz gibi kabullenmeliyiz. Sonuç olarak kendimizle barışık olmalıyız. Empati duygumuzu olabildiğince güncel tutmalıyız. Empati yoksunluğu birçok sorunun temel kaynağı.
- İnsan değerli bir varlıktır ve bu değerinin farkında olunmaması insan haklarının gerçekleştirilebileceği ortamların oluşmasına engel olmaktadır. Mutlak doğru ve bireysel doğru ayrımlarının yapılamaması bir diğer sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.
- Bazı katılımcılar kuşaklar arası uzlaşma sorununa dikkat çekti. Özellikle “Z kuşağı”nın olayları ve durumları önceki kuşaklardan farklı algıladığı konusu üzerinde duruldu.
- Bireylerin daha çok monolog odaklı iletişimi benimsediği eleştirildi ve diyalog kanallarının arttırılması gerektiği vurgulandı. Bilginin önemi ve bilgi dahilinde diyalog kurulabileceği konusunda uzlaşıya varıldı.
- ‘Fanatizm’in diyalog ve uzlaşmayı engellediği belirtildi. Tartışma ve kavga ayrımı yapıldı. Tartışma kültürünün gelişmesinin önemli olduğu sonucuna varıldı.

- 'Gelenekselci' yaklaşımın günümüzde bazı konularda iletişimi engelleyebileceği tartışıldı. Araştırma ve sorgulamanın önemi vurgulandı.

Resim 4. Katılımcılar 'Tolerans ve Uzlaş' konusundaki tespit ettikleri sorunları tartıştılar.

Çözüm Önerileri – Dayanışma Oturumu

- Demokrasi kültürünü oluşturmaya çalışmalıyız ve birbirimize karşı sorumluluklarımızın olduğunu bilmeliyiz. "Bana dokunmayan bin yıl yaşasın" gibi bireyselci tavırlardan uzak durmalıyız.
- Bireysel ahlakın geliştirilmesi yoluyla toplumsal ahlakın gelişmesi, dolayısıyla tüm bu sorunların çözümünde temelin sağlanmış olunur
- Toplumsal açıdan hassas olan konuları (özellikle) normalleştirmemek aksine eleştirmek gerektiği üzerinde duruldu. Böylece etiketleme ve damgalama sorununu toplumda en aza indirmek mümkün olabilir.
- Kuşaklar arası farklılığın yarattığı sorunlara çözüm önerisi olarak aile içi eğitimin öneminden bahsedildi. Özellikle son dönemlerde artan kuşak çatışmalarını önleyebilmek adına teknoloji kullanımı eğitimlerinin yaygınlaştırılabileceği hususunda fikir birliğine varıldı.
- Bir diğer öneri ise ailelerin ebeveynlik konusunda bilgilendirilmeleri gerektiğine ve bu konuda eğitimlerin yapılmasına vurgu yapıldı.

- Sivil toplum kuruluşlarının sayısının artırılarak gençlerle diğer kuşakların karma bir ortamda bir araya gelmesine olanakların sağlanması, bu tarz platformların geliştirilmesi ile ilgili öneriler sunuldu.
- Sosyal sorumluluk projelerini geliştirmek gerektiği vurgulandı. Eğitim programlarının yaygınlaştırılmasının önemine değinildi.
- Tolerans ve uzlaşa temelli sivil toplum platformlarının oluşturulması önerisinde bulunuldu. Özellikle bu yapıların geliştirilmesi ve topluma duyurulması önemlidir.
- İnsan haklarının korunduğu bir sistem oluşturulmalı ve toplumda 'ortak iyi kavramsallaştırması' gerekliliğine bunun için de eğitimin önemine dikkat çekildi.
- Bireylerin öncelikle temel ihtiyaçlarının karşılanması gerektiği ve sonrasında insanca yaşaması için koşulların sağlanması gerektiği söylendi. Böylece bireyler ve toplum uzlaşa kültürüne yaklaşabilir.

Resim 5. Tolerans ve Uzlaşa konularının tartışıldığı B Çadırı.

3.2. Dijitalleşme ve Toplumsal Dönüşüm

3.2.1. A Çadırı: Dijital Okuryazarlık ve Sosyal Medya Kullanımı

Günümüzde fikir alışverişleri genellikle internet ve internet tabanlı teknolojilerin kullanılmasıyla sosyal medyada, yazılı mesajlarda ve e-postalarda gerçekleşmektedir. Elbette ki internet ve internet tabanlı teknolojiler siyasal katılım kanallarının çoğalması açısından, bireylerin ve topluluklarının siyasal hayata ilgisinin yoğunlaşması açısından,

bireylerin ve toplumların birbirleriyle iletişim ve etkileşim kurmaları açısından, yine bireylerin ve topluluklarının siyasal katılıma mikro düzeyde katılım göstermesi açısından ve aktif bir siyasal katılım için gerekli olan mobilizasyon ve organizasyon için yeni fırsatlar yaratmaktadır. Ancak siyasal katılım açısından internetin kullanımını yukarıda dile getirilen özelliklerinin dışında onu sadece karşı tarafı aşağılama, yargıma ve ötekileştirme aracı ve bir katılım şekli olarak kullanmak hem yüz yüze konuşabilme sanatını köreltmekte hem de siyasal hayatın içerisinde insanların bir araya gelmesini, tartışmasını ve yüz yüze iletişim ve etkileşim kurmasını engellemektedir. Bununla birlikte bu durum bir yandan sivil mekanizmaların ve platformların işlevsiz hale gelmesine yol açarken diğer yandan da insanların ve toplumsal grupların birbirinden uzak yerlerden birbirlerine karşı nefret dolu söylemlere daha çabuk ve kolay şekilde başvurmalarına yol açmaktadır. Aslında yüz yüze konuşurken dile getirilmeyecek, internet tabanlı teknolojilerin de varlığıyla tamamen bireyselleştirilmiş, bu oldukça sert ve nefret söylemleri karşı tarafta daha büyük bir tepkiye, onun bu tepkiyle verdiği ve çekinmeden rahatça yazabildiği daha ağır ve sert söylemlerde diğer tarafta daha da büyük bir kine ve nefrete dönüşebilmektedir. Bu durum toplumsal ve bireysel ilişkilerin kısır ve dışı kapalı, nefret ve ötekileştirme temelli bir yapıya bürünmesine yol açmaktadır. Bu çerçevede bu oturumda sosyal medyanın bireyler ve toplum açısından olumlu ve olumsuz etkileri derinlemesine ele alınmıştır. Oturumda ayrıca Türkiye’de sosyal medya kullanımının günümüzdeki durumu da tartışılmıştır.

Resim 6. Etkinlik çadırlarında farklı fikirler ve görüşler demokrasiyi yeşertti.

Durum Değerlendirmesi - Dinleme

Oturuma katılan partilerin görüşleri şu şekildedir:

Memleket Partisi'nin Görüşleri: Memleket Partisi Sosyal Medya ve Bilişimden sorumlu İl Başkan Yardımcısı sosyal medya konusunda özellikle değinmek istediği konunun kişisel verilerin korunması ve güvenlik olduğunu, sahte hesapların kullanımının kanunlarla ve belli yönetmeliklerle sınırlandırılması gerektiğini ve bu kanun ve yönetmeliklerin hazırlanmasında uzman kişilerin yer alması gerektiğine vurgu yaptı. Memleket Partisi'nin sahte hesapları sınırlandırmaya yönelik politikasına ilişkin olarak grafik tasarım öğrencisi olan katılımcı, sanatla ilgili paylaşımları ek bir sosyal medya hesabından takip etmek istediğini, sınırlama politikası çerçevesinde Memleket Partisi'nin buna nasıl bir yaklaşım sergileyeceğini sordu. Memleket Partisi temsilcisi sosyal medyada muhatap olduğumuz kişilerin kim olduğunu bilmemiz gerektiğini (bot mu, gerçek kişi mi), bu nedenle yaklaşımın bu şekilde olması gerektiğini ifade etti. Memleket Partisi temsilcisi sosyal medyada hakaret sorununa değinerek kimlik politikası çerçevesinde bu sorunun büyük oranda çözüleceğini, bu nedenle kimlik politikasının gerekliliğine tekrar vurgu yaptı. Dijital ödeme platformlarına ilişkin olarak Memleket Partisi temsilcisi, ödeme platformlarındaki güvenlik ve denetlenememe sorununa değindi. Memleket Partisi temsilcisi sahte hesapların kullanımının sınırlandırılması konusunda sosyal medyada kimlik kaydı olmadan var olduğumuz için her eylemi (hakaret, iftira vb) rahatlıkla gerçekleştirebildiğimizi, kimliklerimizle gerçek kişiler olarak var olursak bu olumsuzlukların en az seviyeye ineceğini, denetimin bu şekilde sağlanacağını ifade etti.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Görüşleri: Cumhuriyet Halk Partisi Eskişehir İl Başkan Yardımcısı internetsiz ev kalmayacak, özellikle öğrenciler ucuz internetten yararlanacaklar dedi. Bugün Türkiye'de %92 oranında hane halkının internete ulaşım sağlayabildiğini, fakat internete ulaşan %92'lik kısmın dijital okur olsalar da ne kadar dijital yazar olabildiklerini sorarak politikalarının yanında fikir ve düşünce özgürlüğüne de değindi. Parti temsilcisi konuşmasını "Evet, internet kullanıyoruz, okuruz, yazarız ama ne kadar özgürüz?" sorusu ile sonlandırdı. CHP temsilcisi fikir ve düşüncesini açıklamaya korkan insanların sosyal medyada kimlik politikası ile sosyal medyada paylaşım yapmaktan daha çok korkacağını dile getirdi. CHP temsilcisi konuya eklemeye yaparak sahte hesap sahiplerinin kolay bulunduğunu, kimlik politikasının fikir ve düşünce

özgürlüğü kapsamında düşüncelerini rahatlıkla ifade edemeyenler için Türkiye'de kötü sonuçlar doğurabileceğini ifade etti.

Resim 7. Siyasal parti temsilcileri ve gençler bir arada gençlerin ortak sorunlarını tartıştılar.

Zafer Partisi'nin Görüşleri: Zafer Partisi temsilcisi sözlerine Zafer Partisi'nin sosyal medyayı aktif kullandığını belirterek başladı. Gençlik olarak en büyük kaynaklarının sosyal medya olduğunu belirterek, Zafer Partisi'nin sosyal medyada özgürlükçü düşünceyi savunduğunu belirtti. Sosyal medyada kimlik politikasına ilişkin olarak da parti temsilcisi bu durumu artı ve eksi yönleri ile değerlendirerek "Bu politikanın eksi yönü fikir ve düşünce özgürlüğü kapsamında güvenlik sorunu, artı yönü ise iyiniyetli kullanıcı için bu politikanın bir tehdit olmayacağıdır" yorumunda bulundu. Zafer Partisi'nin sosyal medyadaki paylaşımlarıyla gençleri manipüle ettiği söylemine yanıt olarak, Zafer Partisi temsilcisi, Zafer Partisi'nin Atatürk çizgisinde Türk milliyetçisi bir parti olduğunu dile getirdi. Söz konusu paylaşımların daha çok fan sayfaları tarafından yapıldığını ifade ederek, Zafer Partisinin sosyal medya paylaşımlarının bu amaca yönelik olmadığını dile getirdi. Dijital ödeme platformlarına ilişkin olarak Zafer Partisi temsilcisi, bu tür yasaklamaların Türkiye'ye özellikle ekonomik açıdan büyük zararlar verdiğini dile getirdi (yatırımcıların Türkiye'den uzaklaşması vb.).

Saadet Partisi'nin Görüşleri: Saadet Partisi Kadın Gençlik Kolları Başkanı konuşmasına kavramlar üzerinden başladı. Kavramların doğru anlaşılması gerektiğini söyledi. Parti vizyonlarının sosyal medya kullanımında dijital ortamın nesnesi değil öznesi

olmak gerektiğine vurgu yaptı. Temelinde ahlak olan bir toplum, bulunduğu hangi ortam olursa olsun böyle bir şeye -hakaret- gerek duyar mı? Asla duymaz. O halde Saadet Partisi olarak biz, bireysel ahlakla idareci ahlakın birbiriyle uyumlu olması gerektiğini savunuyoruz." Saadet partisi temsilcisi sosyal medya denetiminin, evrensel ilkeler üzerinden yapılması gerektiğini ifade etti.

Türkiye İşçi Partisi'nin Görüşleri: Parti temsilcisi "Biz sosyal medyayı çok aktif kullanıyoruz. Bunun nedeni hükümet tarafından ana akım medyanın şekillendirilmesi ve yönlendirilmesi; z kuşağının bu durumdan etkilenmesidir. Tam bu nedenle sosyal medyayı aktif kullanarak gençlerin doğru bilgiye ulaşmasına katkı sağlamayı amaçlıyoruz" açıklamasında bulundu.

Oturumda ayrıca gençlerin siyasal hayata katılımı ve sosyal medya konusunda gençlerin daha çok sosyal medya paylaşımlarından ve arkadaş çevresinden etkilenerek siyasal hayata katılım gösterdikleri, aile faktörünün ise siyasal hayata katılım konusunda çok daha geri planda kaldığı belirtilmiştir.

Resim 8. Odunpazarı Dinleme Diyalog Dayanışma Gençlik Festivali'ne Eskişehir halkı yoğun katılım gösterdi.

Sorunların Tespiti - Diyalog Oturumu

Katılımcıların 'Dijital Okuryazarlık ve Sosyal Medya Kullanımı' konusundaki tespit ettikleri sorunlar şu şekildedir:

- Sosyal medyada gerçeklik, sosyal medyada gördüğümüz haberlerin inandırıcılığı olmaması
- İnternete erişim, internete ulaşamayan kesimler ve yüksek hızlı internete ulaşımın pahalılığı
- Nefret söylemleri, sosyal medya kullanımı ile nefret söylemlerinin yaygınlaşması ve normalleşmesi
- Anonim kullanıcılar ve bot hesaplar
- Kaynak kullanımı, dijital okur olarak ulaşabildiğimiz kaynakların doğruluğu sorunu
- Bilinçsiz kullanım, insanların sosyal medyayı doğru olarak nasıl kullanacağını bilmemesi
- Medyanın tekelleştirilmesi sosyal medyanın getirdiği güzellik algısı, bu algının insanlarda oluşturduğu özgüven eksikliği, insanların gerçek hayatı bırakıp sosyal medya için yaşamaya başlaması
- Gerçek hayattaki görgü kurallarına sosyal medyada dikkat edilmemesi
- Ana akım medya kanallarının tek bir görüşe yer vermesi
- Sosyal medyada uygulayacağımız evrensel ilkelerin tespit edilmemiş olması
- Kişisel verilerin korunması, farkında olmadan kendi verilerimizi satıyor olmamız, nöro marketing.

Çözüm Önerileri – Dayanışma Oturumu

- En başta adalet, ekonomi gibi temel sorunlar çözülmeli.
- Milli gelirin %5'i araştırma geliştirme çalışmalarına ayrılmalı.
- Öğrencilerden iletişim vergisi alınmamalı.
- İnternet alt yapısı iyileştirilmeli.
- İnternet sağlayıcı firmalar kamulaştırılmalı.
- Kamu ihale kanunlarında iyileştirmeye gidilmeli. Firmalar küçük bölgelere ekonomik olarak zarar etmeyeceğini bilerek gitmeli.

Sosyal medyanın bilinçsiz kullanımı sorununa çözüm önerileri:

- Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okullarda sosyal medya kullanımı ile ilgili ders verilmeli.

Kişisel verilerin korunması sorununa çözüm önerileri:

- Dünya çapında kullanılan sosyal medya uygulamalarının ülke içinde temsilciliklerinin olması gerekiyor (Mevcut temsilciliklerin bu ihtiyacı karşılamadığı belirtildi.).

Resim 9. Dijital Okuryazarlık ve Sosyal Medya Kullanımı konularının tartışıldığı A Çadırı.

3.2.2. B Çadırı: Dijital Kuşaklar ve Z Kuşağını Anlamak

Aynı yıllar arasında doğan, benzer olaylara şahit olan, aynı sorumlulukları ve sıkıntıları taşıyan kişileri ifade etmekte olan kuşak kavramı, her bir kuşağın kendine has özelliklerini ve diğer kuşaklardan farklılıklarını da ortaya koymaktadır. Yirminci yüzyıldan günümüze kadar olan kuşaklar sırasıyla; “Sessiz Kuşak”, “Bebek Patlaması”, “X Kuşağı”, “Y Kuşağı”, “Z Kuşağı” ve “Alfa Nesli” şeklinde sıralanmaktadır. Literatürde dijital kuşaklar sınıflandırması içinde 2000-2020 yılları arasında dünyaya gelmiş olduğu belirtilen Z Kuşağı ise, bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımlarıyla kendisinden önceki kuşaklardan ayrılmaktadır. Teknolojiyi ileri seviyede kullanma becerisine sahip olmasının yanı sıra bu beceriye sanki doğuştan sahipmiş gibi görünmesi sebebiyle de “internet kuşağı, e-kuşak” ve “Google kuşağı” olarak da adlandırılmaktadır. Günümüz toplumlarında farklı kavramsallaştırmalarla da (Kristal nesil vb.) tartışılan Z Kuşağı üyelerine, doğdukları andan itibaren dijital medya ile çevrilmiş bir dünyada büyüyen ilk nesil olmaları nedeniyle toplumsal dönüşümde önemli bir güç atfedilmektedir. OECD (2021) istatistiklerine göre dünyada 2 milyar üyesi bulunan Z kuşağının yakın bir gelecekte iş gücünün önemli bir kısmını oluşturacağı öngörülmektedir. Z kuşağının 2025 yılında dünya nüfusunun yüzde

30'unu, iş gücününse yüzde 27'sini oluşturacağı tahmin edilmektedir. TÜİK verilerine göre ise Türkiye nüfusunun yüzde 39'u Z kuşağından oluşmaktadır. Türkiye'de 2023 yılında yapılması planlanan seçimlerde de Z kuşağı üyesi yaklaşık 7 milyon gencin oy kullanacağı bilinmektedir. Bu bağlamda Dijital Kuşaklar ve Z Kuşağını Anlamak başlıklı oturumda, siyasi partilerin ve sivil toplum kuruluşlarının Z kuşağına yönelik çalışmaları, bu kuşağın bireysel ve toplumsal ihtiyaç ve beklentileri kapsamında tartışılmıştır.

Durum Değerlendirmesi - Dinleme

Oturuma katılan partilerin görüşleri şu şekildedir:

Vatan Partisi'nin Görüşleri: Gençlik fizyolojik olgudur. Fizyolojik gerçeklik var. İnsanlar doğar, büyür, yaşar ve ölürlər. Bunlar içerisinde en dinamik bölüm gençliktir. Düşünceleriyle genç, dinamik genç bir beyin hakimdir. Z kuşağı sanıyorum 68 kuşağına 78 kuşağına benzeterek ortaya çıkmıştır. Gençliğimiz bugün kendi kimliğiyle değil, Batının emperyalizmin istediği biçimiyle düşünmelerini istedikleri için Z kuşağı denildi. Z kuşağı genç kuşaklar teknolojiyle doğup büyümüş olduğundan çok iyi kullanır. Bu kuşak teknolojinin içinde doğduğu için bu kuşak teknolojiyi kullanır ama bu Z kuşağı dememize neden olmaz. Batı emperyalizmi bize Z kuşağı olarak dayatmıştır. Batılı bir büyükelçi Türk gençliğine kimliğini unutturmamız gerekir demiştir. Yalnız Türk gençliğinin değil, ezilen milletlerin kendi kimliğini unutturmak için oluşturulmuş bir kavramdır. Biz insanları genç-yaşlı, kadın-erkek diye ayırmayız kuşkusuz böyle bir kimlikleri olsa da buna yönelik politikalar geliştirmekteyiz. Ama Türkiye'nin şu anda önünde duran sorunlar var. Türkiye üretemeyen bir ülke haline gelmiştir. Çiftçi üretmemektedir. Sanayi, tarım, eğitim gibi birçok alanda tıkanmış durumdayız. Bu durumda biz hangi kimliğimizle ortaya çıkacağız? Üreten bir Türkiye istiyoruz. Başı dik, onurlu bağımsız bir Türkiye istiyoruz. Başı dik, onurlu, bağımsız bir Türkiye içindeki gençler Türk gençliğidir. Atatürk'ün 1927 yılındaki Gençliğe Hitabesinde tanımlanan ve Ey Türk Gençliği ile başlayan seslenişte kendimizi bulacağız, Z Kuşağı kavramında değil. Burada gençliğe yönelik politikamız Atatürk ilke ve devrimlerine bağlı ve onun gösterdiği hedefe durmadan yürüyen, bununla ilgili örgütlü olarak mücadele eden gençliği kastetmekteyiz. Z kuşağı kavramını kabul etmemeliyiz. Bu dayatılmıştır. Gençlik doğru kavramdır. Türk milleti için gençlik önemlidir. 1940'larda kesintiye uğramış Atatürk devrimlerinin yeniden hayat bulması ve tamamlanması önemlidir. Atatürk devrimlerinin tamamlanması süreci de "arasız devrimler" yani devrimi yaptık bitti değil. Önümüze çıkan zorlukları açmamız gerekmektedir. Bunu da ancak Türk gençliği yapar.

Türkiye İşçi Partisi'nin Görüşleri: Z kuşağı kavramıyla derdimiz yok. Bizim derdimiz, 1995 ve 2012 arasında doğan insanların derdi. Dijitalleşme ile yandaş medyalar ne söylerle söylesin bize hiçbir şey erişirmeseler de Z kuşağının her zaman iletişim kurabildiklerini ve bizden gizlenen her şeye erişim sağlayabildiklerini biliyoruz. Bu erişebilen gençler artık kendilerinden alınan hakların farkında. Z kuşağını anlamak istiyorsak “mecliste yer alan yaşlı zengin erkeklerin” konuştuğu politikalar gençler için çözüm değil. Sorun, gençliğin konuşmasına izin vermek olmalıdır. Bizi anlamak için bizi dinlemelisiniz. Bizim bununla ilgili politikamız; mecliste gençlerin, kadınların LGBT bireylerin yer alabilmesidir. Kimliklerin, dini inançların, dillerin, ırkların, cinsel yönelimlerinin, görünüşlerin ayrıştırılmamasını önemsiyoruz. Ben AKP iktidarı ile doğdum ve onun masallarıyla büyüdüm. Biz tam da bunun karşısında olmak için bir politika üretme sürecindeyiz. Nasıl karşısında olabiliriz? Bizden alınan hakların hesabını sormak için biz mecliste varız. Kalitesizleştirilmiş eğitimin varlığından söz edebiliriz. Öğretmenlerin incelenmemesi, kayyum atanmış üniversiteler, öğrencilerin sadece haklarını savundukları için bile göz altına alınması, akademisyenlerin araştırmalarına müsaade edilmemesi, kalitesiz üniversiteler olduğu için üniversiteler iş sağlamıyor. Z Kuşağını anlamak istiyorsak işsizliği konuşabiliriz. Çünkü 1990'larda utanılan yoksulluk şimdi bizim öfkemize dönüşmüş hale geldi. Yoksulluk öylesine derinleşti ki tüp kuyruklarından asla bahsedilmesine dahi izin verilmeyecek kadar öfkeliyiz. Çünkü üniversiteli gençler çalışmak için üniversiteyi bırakır hale geldi. Eğitim haklarından Z kuşağı alıkoyuldu. Biz bunun karşısındayız. Sağlık haklarından yoksunuz. Sağlık emeği ucuzlaştırıldı. Kalitesiz bir sağlık sistemi var. Biz genciz! 20 yaşında insanlarız, derdim kahve içmek olmalı. 850 liralık kyk ücreti var ama bana ve birçok durumu olmayan arkadaşşıma çıkmadı. Kimlere çıktı? AKP ile yandaş olanlara çıktı. Bizim politikamız bizimle yürüyor olup olmaması değil, onun genç olması onun haklarının var olması ve “eşit yurttaşlık” haklarına erişebilmesidir. Z kuşağını anlamak ve anlatmak için bir derdimiz olmayacak, siyasi kaygıları olmayacak. Sadece bu hayatta var olduğu için eşit yurttaş olduğu için bu haklara erişebilecek.

Memleket Partisi'nin Görüşleri: Öncelikle 20 yaşında bir genç olarak karşınızdayım. Benden önceki kuşak “baby boomers” kuşağıydı. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra bebek doğumu aniden artmıştır. Bu kuşak bir özellik ortaya koymuştur. Ben o kuşağın özelliklerini taşımıyorum. Benim kuşağım Z kuşağı ve tipik özelliklerini taşıyorum. Kolektif çalışmaya yatkın, otorite karşısında isyan duyguları olan kuşak z kuşağıdır. Ben de öyle

hissediyorum. İnternet çağında yaşıyoruz. Sanal gerçeklik vs bambaşka süreç ben de bunu anlamaya gayret ediyorum. Genel başkanımız Sayın Muharrem İNCE, gençlere özel ilgi gösteriyor. TOKİ konusunda gençlerin yurtsuz, evsiz kalması konusunda çok hassas. İktidara geldiğimizde TOKİ'nin birinci görevi gençlere yurt yapmak olacak. Çünkü amacı ne olduğu belli olmayan birtakım organizasyonların eline gençler düşmemeli. Sosyal devlet bunları gençlere temin etmeli. TOKİ gençlerin yurt sorununu çözecek. İkinci olarak bizim parti politikalarımızda gençler ve kadınlara özel bir yer vermektir. Siyasi çizgimiz bunlara önem verir. Gençlerin masala ihtiyacı yok. Gençlerin önünü açarak akıl ve bilimle geleceğimizi temin edeceğiz. Kuşaklar oy için siyasi partilerin ve pazarlamacıların ilgisini çekmektedir. Siyasetçiler ve marka yöneticileri kuşakları iyi anlamak zorunda. Biz de gençlere ulaşmak gençlerin sorunları için politikalar geliştirmek amacındayız. Ama bunu sadece siyasi partiler çözemez. Hep birlikte bunu başaracağız, sizler siyasete katılırsanız görüşlerinizi paylaşırsanız veya bizzat kendi örgütlenmelerinizi ortaya koyarsanız beraberce örgütlü bir toplum olarak çözebiliriz. Kuşakları anlamak için bir söz okuyacağım: "Bugünlerde gençler kontrolden çıkmış durumda, kaba şekilde yemek yiyorlar, yetişkinlere karşı saygısızlar, ebeveynlerine karşı çıkıyorlar ve öğretmenlerini sinirlendiriyorlar." Aristoteles bu sözü bundan 2000 yıl önce söylemiştir. Yıllar önce de kuşakların birbiriyle çatışması söz konusu olmuştur.

Zafer Partisi'nin Görüşleri: Öyle bir zamanda doğduk ki hayatımızın başlangıcından itibaren bizden kaynaklanmayan yoğun bir kargaşaya maruz kaldık. Kimse bizi dinlemedi, kimse bizim fikirlerimizi sormadı. Dolayısıyla gençlerin en çok ihtiyaç duyduğu şey anlaşılabilirliktir. Bu anlamda bu etkinliği çok kıymetli buluyorum. Bizden büyükler

kendi elleriyle hazırladıkları kargaşa ortamında omuzlarımıza büyük yükler yüklediler. Gelecek kaygısını, geçim sıkıntısını bize yüklediler. İstek ve ihtiyaçlarımızı göz ardı ettiler. Biz bilindiği gibi cahil, tembel, asosyal insanları değiliz. Tam tersine okuyan araştıran, farkındalığı yüksek kuşağız, biz bu kuşağa büyük Türk gençliği diyoruz. Biz kendimizi bu şekilde adlandırıyoruz. Biz artık başkalarına öykünerek bakmak yerine adım atmaya bir yerden başlamalıyız. Dünya standartlarına ayak uydurmak zorundayız. Kaliteli internet, donanımlı teknolojik cihazlar, kültürel geziler yapmak, farklı diller öğrenmek hatta bir kitap alıp okumak lüks olmamalı. Bunlar çağı yakalamak için temel ihtiyaçlardır. Donanımlı bireyler olabilmek için bu temel ihtiyaçlara, hizmetlere ihtiyacımız var. Temel ihtiyaçların karşılanması üretkenliğime, yaratıcılığımıza büyük katılar sağlamakta ancak potansiyelimizi tam anlamıyla yansıtabilmek için bunlar tek başına yeterli değil. Bu noktada enerji ve motivasyon unsurları devreye girer, kaç kişi spor, müzik, tatil yapabiliyor. Var olan kaynaklar sağa sola savuluyor, devlet denilen yapı vatandaşların ortak hazinesini şeffaf ve hesap verilebilir şekilde hakkaniyetler kendi vatandaşları için harcamalıdır. Vatandaş derken çeşitli yollarla aramıza yeni katılan arkadaşları kastetmiyorum. Bir devletin itibarı, ihtişamlı binalar inşa etmekle, AVM'ler dikmekle olmaz. Üretim yapılan fabrikalarda, öğrencilerin tek kalabileceği yurtlarda, MEB'e bağlı donanımlı okullarda aranır. Biz çevrede olup bitenlerin farkındayız. Ancak pes etmeyelim. Mücadele etmeliyiz. Görevimiz Ulu Önder Atatürk'ün Gençliğe Hitabesinde dediği gibi; günümüzden çok daha ağır koşullar altında dahi istiklal ve cumhuriyeti kurtarma görevini bize vermiştir. Onun açtığı yolda, gösterdiği hedefe durmadan yürüyeceğimize and içtiysek şimdi bu andı getirme vaktidir. Vatanımızı kendi kaderine terk edip başka ülkelere gitmeyin, bu ülkede yaşıyoruz. Kendi geleceğimizi kendimiz aydınlatmalıyız. Büyük engeller çıksa da değiştirebilmek bizim elimizde. Bu konuda Türkiye Cumhuriyeti kaynaklarını sağa sola savurmadan kendi gençliğimiz için eğitime, sosyal yaşantıya önem vermeliyiz. Gençler kaynaklarla kendini geliştirebilmeli. Ayrıca mülakatlarda tanındık olmadığı için elenmektedir. Mülakat sistemini kaldırıp liyakatli kadrolar yapacağız.

Saadet Partisi'nin Görüşleri: Saadet Partisi İl Başkan Yardımcısı ve Yönetim Kurulu üyesi Türkiye'nin umudu ama umudu ve ufku yitirilmiş gençlerdir açıklamasında bulundu. Hepimiz aynı yerden baksaydık, aynı yerden görseydik, aynı yerden dinleseydik ortaya iyi, güzel, estetik şeyler çıkmazdı. Sizin farklılığınız olmazsa benim farklılığım da ortaya çıkmazdı. Benim farklılığım karşıdakinin çeşitliliğinden kaynaklanmaktadır. Z kuşağı üstünden tanımlama yapmamak lazım. "Tanımaya" çalışmak lazım. Çünkü tanımlamak

herkese göre değişir. Herkes kendi ideolojisi üzerinden tanımlama oluşturur. Tanımlamak, nesli tanımaya yetmez. Karşıdakini tanımadan anlayamazsınız. Tanrıyı dahi tanımadan bilmeden inanmamak gerekir. Kuşakları ve bileşenleri tanımlamadan tanımaya çalışmak lazım. Peki tanımaya çalışmak için ne gerekiyor? Bunun için bu neslin yaşadığı tüm yaşam tarzını yaşayarak gelmiş olmalıyız. Ben bu avantajı birçok kusurla yaşadım ama kusurumu bilerek yaşadım. Ben Kuşağın yaşayabileceğı her bakış açısını, ideolojiyi yaşayarak geldim. O kuşağın yaşayabileceğı her durumu ideolojiyi yaşadım. Ya da dokunmalıyız. Günümüzde en büyük, siyasi eksik yöneticilerle halkın uzak olması, dokunamamasıdır. Gençlik ve kadınların siyasi partide temsiline takılmıyorum. Bu kadar genç olması değıl, beni anlayabilmesi, bana dokunabilmesi, bana hitap edebilmesi ve benden uzak olmaması gerekmekte. İnsanın hayat yolculuğunda insan yaşlarının bölümlere ayrılmaması gerektiğini düşünüyoruz. Ayrı vagona yolculuk srmemeli. Çocuklarla gençleri, gençlerle ihtiyaşları, ihtiyaşlarla çocukları ayrı kategoride tutmadan buluşturmalıyız. Çocukların kendi yaşı üstünde arkadaşı olmalı. Ya da çocuklardan arkadaş edinilebilir. Bunları yapabilmek için bazı tasavvurların yeniden inşa edilmesi lazım. Bazı kavramları tekrar inşa etmemiz lazım. Mesela güven kavramı, ahlak kavramı. Yani sana bana göre ahlak değıl, ortak aklın kabul ettiğı ahlak gerekir. Ahlak değışkenlik gösterebilir. Kavramların tekrar oluşturulması ve yaş grupları arasında tekrar değılendirilmesi gerekmekte. Ayrıştırma yapmadan ortak değıerlerin tekrar buluşturulması lazım. zgrlk kavramı da değışkenlik gösterir. zgrlk tanımlanırken beden üzerinden bir özgürlük değıl ruh üzerinden tekrar kurulması gerekir. Serserilik, başı boşluk, her şeyi yapabilmek özgürlük tanımı içerisinde yer almadan tekrar oluşturulmalı. Yani İhtiyaşlarımızın bize koydukları yasaklar özgürlük değıldir. Gençleri de “başı boşluğu” özgürlük değıldir. Değıerlerin “eşikleri” farklı olmalıdır. Mesela teamül eşiğı ihtiyaşlarda daha yüksek olmalı. Değıer aynı olup eşik farklı olmalı. İhtiyaşlarımızın zgrlk eşiğı gençlerin baktığı yerden bakabilmeli. Peki bu nesilleri, kuşakları ayırmadığımız zaman bu birliktelik bize zamanı tanımamızı sağılayacak. Dijital kuşak zamanı tanımış olur, geçmişi tanımış olur, geleceğı n görebilir. Zamanı tanırsak bulunduğumuz dijital dünyayı da anlamış oluruz. Yani dijital dünyanın öznesi mi nesnesi mi olduğumuz ortaya çıkar. Mesela biz bu dijital dünyanın nesnesiyiz. Keşke zne olabilseydik ama biz üretimden geri kaldık. Taklit ve montaja yöneldik. Akıl retme konusunda da akıl ve düşünceyi birleştirerek entelektüel akıl ortaya koyamadık. Dijital dünya sunuldu ve nesnesi olmak zorunda kaldık. Dijital dünyanın öznesi değıl nesnesi olduğumuzda o dünyanın avantaj ve dezavantajlarını ortaya koyabiliriz. Böylece meziyetler ve zaafıları ortaya çıkar ve

yönetebiliriz. Böylece o dünyanın nesnesi değil nesnesi olsanız dahi o dünyayı yönetilebilme kabiliyetine sahip olursunuz. İhtiyar gerçek tanımı, iradesini tam yetkin ve doğru şekilde kullanan demektir. İhtiyar atık gibi görülmemeli. Genç, çocuk ve ihtiyarlar birbirinden istifade edebilmeli. Büyükler bu neslin önünde değil arkasında dursunlar, gençleri hep bağışlasınlar ve büyüklük onlarda kalsın.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Görüşleri: Cumhuriyet Halk Partisi Odunpazarı Gençlik Kolları Başkanı Z kuşağının anlaşılacak istendiğini düşünmüyorum açıklamasında bulundu. Z Kuşağı daha çok hakkı olan, ücretsiz ve erişilebilir eğitim hakkı istemekte bunun yanında barınma ve sosyalleşebilme gibi temel bir sosyal devlette olması gereken şeylerin yaşanmasını istiyor. Bu konuda CHP'nin politikaları çok açık. 2000'den sonra dünyaya gelmiş kişileri Z Kuşağı olarak nitelendiriyoruz. Onlar şu an iş hayatına atılmaya başlamış ve hayatın her alanında yer alıyorlar. Ama önlerinde torpil, adam kayırma var. CHP'nin çözeceği ilk şey bu olacak. Herkes hak ettiği kurumlarda çalışacak, sınavlardan sonra bir mülakat sistemi olmayacak. Kemal Kılıçdaroğlu Z kuşağıyla sürekli programlar yapıyor ve iletişim halinde. Şu anda ilk defa oy kullanacak 7,5 milyon seçmen var. Tüm partiler bu seçmenlerin oyunu almak isteyecektir ama iş anlamaya geldiği zaman bu konuda samimi olduklarını düşünmüyorum. Her yaş grubu insanla iletişim kurdum. Z kuşağı ile de sürekli iletişimdeyiz. Bizden farklılar teknolojiyi çok iyi kullanıyorlar. Radyo ilk çıktığında 50 milyon kişiye 35 yılda ulaşmış, televizyon 50 milyon kişiye 15 yılda ulaşmış, 2000'li yılların başında ortaya çıkan Facebook ise 50 milyon kişiye 1,5 yılda ulaşmıştır. Instagramın ise 50 milyon insana ulaşması 6 ay sürmüştür. Yani bence Z kuşağını anlamaya ihtiyaç duymaya gerek yok. Bence Z kuşağı 50 yaş üstü insanları anlayabilmeli. Çünkü Z kuşağını anlayamazlar. Daha zor şartlar altında yaşıyorlar. Öncelikli olarak torpil, kayırma ve liyakatsizliği ortadan kaldıracacağız. Herkes hakkettiği hayatı hakkettiği düzeyde yaşayacak.

Deva Partisi'nin Görüşleri: Deva Partisi Odunpazarı Kadın Kolları Başkanı “dijitalleşme hızla yaşandığı için kuşaklar arasında büyük bir mesafe olmuştur” görüşünü dile getirmiştir. “Eskiden annelerimiz kendi anne babalarıyla iletişim kurarken günümüzde çocuklarımızla iletişim kurmamız zor oluyor. Gençliğe öncelik tanıyıp dinlemek gerekiyor. Şu anki kuşak kitapları internet üzerinden okuyor. Bunu onlara diretemeyiz. Yargılamadan önce anlamaya çalışmak gerekiyor. Çocuklarıma destek olsun diye siyasi partiye girdim. Sadece siyasal örgütlenme değil sivil toplum kuruluşlarının da örgütlenmesi, özellikle de köylerde kooperatiflerin oluşması gerekmektedir”.

Dinleyicilerin yorumları ve siyasi partilere soruları şu şekildedir:

Sümer Mahallesi Mahalle Meclisi Üyesi: “1919’daki iletişimle 2022’deki iletişim farklıdır. Bugün ülke olarak bir cep telefonu bile üretemez haldeyiz. Z kuşağı iletişimi iyi sağlasa da iletişimleri örgütlü olmalıdır. Biz toplum olarak örgütlü olmalıyız. Örgütlü toplumun harekete geçmesi gerekir. Eskiden beri siyaseti zenginleşme aracı olarak görenler ülkemizi yönetmektedir. Bu ülke dünyada kendi kendine yetecek bir ülke olmasına rağmen dışa bağımlı kaldık. Gençler siyasi partilere gidip üye olun tüzüklerini okuyun. Biz okuyan toplumuz ama okumayan toplumuz. Hazırcı toplumuz, örgütlü toplum değiliz, hakları kazanmak için örgütlü toplum olmalıyız. Atatürk’ün gençliğe hitabesini okuyun.”

Katılımcı Öğrenci: “İleriye dönük bir Z kuşağı var. İlerleyen zamanlarda bu kuşağın nasıl bir etki bırakacağını kimse tartışmadı. Benden önce doğanlar ihtiyaç halinde ailesini ararken, Z kuşağı ise direkt internetten araştırıyor ve çözüm buluyor. Bu güzel bir şey ancak ilerleyen zamanlarda nasıl şekillenecek? Günümüzde en yaygın olan teknoloji ve sosyal medya bağımlılığı. Kitap okuma özellikleri farklı, kendi başlarına buyruk dediğim dedik yapı hâkim. Herkes ailesine büyüklerine karşı saygılı olmak zorunda ama Z kuşağı öyle değil. Bir şeyi başarmak istiyorsak hep beraber yapmalıyız.”

Saadet Partisi Temsilcisi: “gelecekte umudumuz ve ufkumuz ne olmalı diye bakarsak kendi siyasi parti tarafımın iktidar gibi bir kaygısı olmadığını düşünüyorum. İnsanlar oy versin ne olursa olsun diye bir şey söz konusu değil. Biz gerçeği ortaya koyalım, taraftarımızın sayısı bizim için önemli değil, kalitesi önemli. O yüzden gelecekte iktidarda olmasak da Türkiye’nin umudunu siyasi partilere değil gençlere bağlıyorum. Ben inançlı bir insan olarak İslamın umudu dahi şuan bu İslam’ın mensuplarının olmadığını düşünüyorum. Allah’ın umudu dahi şuan bu Müslümanlar değil, deist ve ateistlerdir. Türkiye’nin umudu ise bu kuşaktır. Bir değişim, gelişim olacaksa “ben” ile olacağını ben idraki ile olacağı bilmesi gerekmekte. Şahsiyet ve karakterini inşa etmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu şahsiyet ve kişiliğini inşa ederken de ilk olarak özeleştiri yapmalı, çünkü özeleştiri ile zaaf ve meziyetlerini belirler. İkincisi duygularını aklının önüne almamalı, üçüncüsü bir amaç ve anlam kazanmalı, bunu kendisi bulmalı, son olarak da okumayı bırakmamalı, bu bir metinden ziyade olayları, kişileri, tabiatı partileri okumak olmalı.”

Memleket Partisi Temsilcisi: “Google hemen bulur bu kuşağın davranış tarzıdır eleştirmek değil kabullenmek lazım. Kitap oku diye dikte edilmemeli, biz ülkeye yönetmeye aday olan

siyasi partiler olarak bunu akıl ve bilim ile yapacağız. Kuşakları anlamak için de bunu da akıl ve bilim süzgecinden geçireceğiz.”

Bireysel katılımcı; siyasal partilerimiz dijitalleşmeyi bir tehdit olarak mı görüyor? Dijitalleşmenin dinlemeyi, diyalogu dayanışmayı engellediğini düşünüyor musunuz?

Cumhuriyet Halk Partisi temsilcisi: “tüm toplumu ilgilendiren olumsuz bir olay yaşandığında siyasi parti olarak refleks göstermek için sosyal medyaya giriyoruz ve konuyla alakalı bir çok tweet atıldığını görüyoruz. Bu konuda çok hızlı refleks gösterilebiliyor. Bunu tehdit olarak görmek değil de bazen olumsuz sonuçlarla karşılaşabiliyoruz. Ama tehdit değil, daha iyi, daha aktif nasıl kullanılabiliriz diye çalışmalar yapıyoruz.”

Saadet Partisi temsilcisi: “Dijitalleşme ilgili olumsuz sorun doğurabilecek şey, sosyal medyanın nesnesi olmamız. Üretim yerinde değiliz, bu bir tehdittir. Sosyal medyayı bize sunanların kullanıcısıyız. Keşke biz insanlığa sunabilseydik. Üretilmeyen her olgunun nesnesi olursunuz. Biz üretime geçtiğimizde öznesi oluruz. Sosyal medya kullanımının sınırsız avantajı yok dezavantajlarını da görmeliyiz. Dijital mecraayı meziyet ve zaafılara göre yönetebilmek gerekir.”

Zafer Partisi temsilcisi: “Kamuoyu oluşturmada toplumsal sorunlara dikkat çekme konusunda önemli bir araç ama öte yandan bağımsız olması gereken yargıda bile baskı oluşturulması yargıyı etkilemekte. Olumsuz ve olumlu yanları nasıl kullanırsak öyle ilerler. İyi yönler fazla var ama bunu en iyi şekilde kullanmalıyız. Tehdit olarak algılanmamalı.”

İşçi Partisi temsilcisi: “dijitalleşme bizi bağımlılığa yöneltti çünkü yapacak başka bir şey yok. Spora erişemiyoruz. Kültürel faaliyetlere erişemiyoruz. Sosyalleşecek alan olmadığı için sosyal medyaya maruz bırakılıyoruz. Okumakta problem var evet ama buna erişimizi yok. Kalitesiz eğitim var kendi kişisel gelişimimizi unuttuğumuz noktadayız. Sınavlar sosyalleşmeye engel oldu. Okumak ve çalışmak zorunda olduğumuz için kitaplara erişemiyoruz. Sosyal medya kamuoyuna baskı kurmaz. Dijitalleşmeyi Tehdit değil fırsat olarak görüyoruz. Örgütlenme çalışmaları sokaklarda olur. Sosyal medyadan bir araya gelen insanlar tehdit oluşturmaz.”

Memleket Partisi temsilcisi: “dijitalleşmeyi tehdit olarak görmüyoruz. Benim zamanımda alt yapı üst yapıyı belirliyordu. Günümüzün iletişim alt yapısı teknolojidir. 61 yaşında olup bir şey yapamamaktan utanıyorum. Sırf bu nedenle Atatürkçü bir partide örgütlü

mücadeleyi seçtim. Ana akım medya çökmüş, medya iktidar yanlısı ve muhalif özgür değil. Farklı sesler ve görüşler ana akım medyada kendisini bulamıyor. Bu açıdan da bir yayın kuruluşu sahibi olarak utanıyorum. Bozuk düzen gençlerle beraber, aydınlık ve ileri görüşlü insanlarla beraber değişecek.”

Vatan Partisi temsilcisi: “insan yaşadığı yere benzer, yaşadığı yerin suyu toprağına benzer ve insan yaşadığı yerin düşünce sistemini yansıtır. Sosyal medya kim tarafından kontrol ediliyorsa bizi öyle düşünmeye zorluyor. ABD politikasına karşı çıkarsan hesabın kapatılır. Bu anlamda elbette dikkatli olmak gerekiyor. Hiçbir şey tek başına tehdit ya da avantaj olamaz. Ama eğer bizi şartlandırma aracısıyla tehdit olur. Örneğin Körfez Savaşı’nda Saddam bir bomba atmış ve oradan çıkan petrol kara batağı siyaha bulandırmış, bütün televizyonlarda bu söylendi ve Saddam’ın kafası koparılmalıydı ve koparıldı. Ama aslında bir Fransız gemisi petrol tankerinin batması sonucu olduğunu gördük. Bizi şartlandırmak için koydukları bu sınırlandırmayı aşmazsak eğer bizim nasıl düşünmemizi istiyorlarsa sosyal medyayı da o amaçla yönlendirirler Sosyal medya bir fırsattır. Doğru fikri engellemeye dair zaman olmayabilir. Bu ortamda söz sahibi olmalıyız. Z kuşağını kullanmak istemiyorum. Büyük Önderin 1927’de Gençliğe Hitabede de söylediği gençliktir. Nasıl düşüneceğimizi kavramlarla düşünürüz. Z kuşağı gibi kavramlarla bizi şartlandırdıkları zaman hayır demek gerekir. Bu hızlı iletişimi sağlar. Telgrafları reddetmiyorsak sosyal medyayı da kullanacağız. Bunu tehdit olarak görmek mümkün değil. Biz bulunduğumuz yere göre düşünürüz. Bulduğumuz mecraı başkalarının kontrol etmemesi gerekir. Tam bağımsızlık ilkesinden uzaklaşırsak tökezleriz.”

Zafer Partisi temsilcisi: “Ceza hukukunda normlar vardır ve dışına çıkamayız. Bakıldığında insanları sosyal medyadan haberlerden tamamen vicdanı yargılarda bulunup normları bilmeden yargılıyorlar. Ülkemizde yasama yürütme yargı erklerinin ayrılığı tam olarak sağlanamadığı için siyasilerin de yargıya etkisi oluyor. Böylece toplumsal baskılar iyi ya da kötü anlamda yargıya etki etmiş oluyorlar. Türk Ceza Hukukunun düzenlediği alanlarda insan suçsuzsa dışarı çıktı diye kamuoyu oluşturulup suçsuz insanlar içeri sokulamaz. Yargı bağımsız olmalıdır, sosyal medya yargıyı etkilememelidir.”

Odunpazarı Kent Konseyi Sümer Mahalle Meclisi Başkanı: “Dijital dünya avantajlar içeriyor ancak tuzaklarda var bunu bilerek kullanılması gerekir. Herkes iyi niyetli değil. Bu birçok insanı olumsuz etkiliyor. Bir tweetle hapiste atılıp tutuklanabiliyor. Dijital dünya

şöyle bir tehdit olabilir. Birçok bilgiye ulaşılabilmenin dışında Ukrayna Rusya savaşında insanların iletişimi kesildi. Gençler kendi aralarında siyasi ortamlara bulunup fikir kulüplerine gidebilmeli. Gençlerin yeni iletişim kanallarını bulup keşfetmeleri gerekmekte. Hastalık çıktı ve dijital dünya sayesinde iletişimimiz kesilmedi. Sosyolojik ölçümler yapılıyor. Emperyalizm dijital dünyayı kullanıyor. Bir gün dijital dünyadan uzak kalırsak gençlerin gençlerle iletişimini kolay yapmak için farklı dijital kaynaklara yönelmesi gerekir.”

Sorunların Tespiti - Diyalog Oturumu

Katılımcıların ‘Dijital Kuşaklar ve Z Kuşağını Anlamak’ konusundaki tespit ettikleri sorunlar şu şekildedir:

- Eğitimde fırsat eşitliğinin olmaması
- Örgütlenmek önemli bir şey. Olanakları değerlendirmek gereklidir. Umutlarımız yitirilmiş, liyakatsizliğin kökü umutsuzluk.
- Toplumda korku var.
- Yetenekler köreltiliyor.
- Kişilik inşasının eksikliği, herkes önce özeleştiri yapabilmesi ve kendisine amaç ve anlam kazandırabilmesi gereklidir. Değiştiremeyeceğimiz her şey eleştiriliyor. Kendinizi değiştirebilirsiniz. Kendini değiştirmeye çalışmayan kişi gelişemez amaç ve anlam kazanamaz. Nihilizme neden olur. İkinci sorun yaş sınırlarının ayrıştırılması. Genç yaşlı ihtiyarın beraber yürümesi gerekmekte. Eşiklerimizin arttırılması gerekir. Hoşgörü eşiği, ahlak eşiği. Genç ve ihtiyarın eşiklerinin olması gerekir. Umut ve ufuklarımızı yitirmemeliyiz. Umut ve ufukta kendimiziz. Liderlere siyasete bağlamamalıyız.
- Haklarımız çiğneniyor.
- Z kuşağının en büyük problemi umutlarını yitirmeleri.
- Z kuşağının en büyük problemlerinden biri de tarikat/cemaat yurtları.
- Z kuşağının en büyük sorunu gerontoloji. Yani bizden yaşça büyük insanların fikirlerini bize dayatmaları. Deneyim var diye daha iyi bildiği anlamına gelmez.
- İnsanların fikirlerinin özgürce ifade etmemeleri bir sorun. Twitter da bir şeyleri retweetlemeye çekiniyorum.
- Genç girişimciler devlet tarafından desteklenmiyor. Genç insanların yönelimleri fark edilmiyor ve kendini geliştiremiyor. Herkes farklı yeteneklere sahip ama çeşitli kalıplar yüzünden başarılı ya da başarısız adlandırıyoruz. Her alanda gelişmiş

nitelikli elemanlara ihtiyaç var. Liyakat ile bulunan konumun hak edilmesi gerekir. Yönelimlere göre eğitim verilmeli.

- Referans adı altında torpil var.
- Üniversite yerine tam donanımlı meslek lisesi açılmalı.
- Meslek liseleri değersizleştirildi, kötü liseler olarak adlandırılıyor. Emek ucuzlaştı. Sanayi esnafı veya işçisi düşük maaşlarla yüksek saatler ağır işler yapmak durumunda bu yüzden o tarz meslek grupları niteliksizleştirildi.
- Gençler yeteneklerine göre çeşitli mesleklere yönlendirilmeli. Gençler birçok şeyden koparıldı. Gandi'nin sözü "Kirli ayakkabılarla kimsenin beyninizde dolaşmasına izin vermeyin." Yaşanılan zorluklardan tecrübe alacağız çünkü yaşanılan her zorluk insana değer katar. Gençlerin birleşip el birliğiyle mücadele etmesi gerekir. Norveçliler Atatürk gibi düşünün derler. Hayatta başaramayacak bir şey yoktur. Kötülüğü ancak örgütlü iyilikle yenebiliriz.
- Gençler tükenmişlik sendromu içerisinde.
- Liyakatsizlik, yurt, eğlence, hayat koşulları, iş başvurusunda haksızlığa uğramak. İyi hayat standartlarına sahip olmamak.
- Türkiye'deki en büyük sorunlardan biri bütün gücün bir kişiye bağlanmasıdır.
- Borçluluk. Birikim yok borçlanıyoruz. Sosyal güvenlik sistemi yeterli değil.

Çözüm Önerileri – Dayanışma Oturumu

- Gençler olarak örgütlenerek korkuyu ve sorunları aşabiliriz.
- Girişimcilik desteklenmeli. 18 yaşından küçük bireyler de hibe programına dahil edilmeli.
- Mülakatlar kaldırılmalı.
- İfade özgürlüğü gerek. Hukukun uygulanmasının sağlanması gerekiyor.
- Liyakatsizlik, sistemin evrensel değerlerinden adalet değeriyle çözülür. Evrensel ilkelere bağlı ve bağımsız olmalıyız.
- Evrensel ilkelere ve bağımsızlığa uyarlanarak hukuk sistemi yeniden oluşturulmalı. Umudumuz siyasi partiler, ideolojiler olmamalı, umudumuz kendimiz olmalıyız.
- Liyakatsizliği çözerek en azından Z Kuşağının, beyin göçü sorununu, ekonomik sorunları, rekabetli dezavantajlılığı çözülebilecektir.
- Çözüm helalleşmek değil, hesaplasmaktır.
- 3 yaşında dil eğitimine başlayıp, erken yaşta eğitim yapılmalı.
- Sisteme yönelik değil, insana yönelik çalışmalar yapılmalı.

- Haklarımızı bilip savunursak sorunlarımızı çözeriz.
- Üretim yapılmalı, tarıma çiftçiye destek verilmeli. Taşrada istihdam sağlanmalı. Gençlere istihdam sağlanmalı. Mülteciler giderse Z kuşağının güvenlik ve istihdam konusundaki sorunları çözülür.

Resim 10. Dijital Kuşaklar ve Z Kuşağını Anlamak konularının tartışıldığı B Çadırı.

3.3. Eskişehir’de Gençlerin Karşılaştığı Sorunlar

3.1. A ve B Ortak Çadır: Genç İstihdamı ve Eğitim ve Sosyal Sorunlar

Odunpazarı 3D Gençlik Festivali’nin “Eskişehir’de Gençlerin Karşılaştığı Sorunlar” başlıklı üçüncü ve son gününde şehrin dinamizminde önemli yere sahip olan gençlerin istihdam, eğitim ve sosyal sorunları belirlenmeye ve söz konusu bu sorunlara çözüm arayışında bulunulmuştur. Bu oturumda, şehir özelinde toplumun geleceğini oluşturan gençlerin istihdam yaşamı, eğitim yaşamı ve sosyal yaşamda karşılaştıkları ya da gözlemledikleri sorunlar genel özellikleri ile tartışılmıştır. Bu çerçevede, işgücü piyasasının talebini karşılama düzeyi ve yeterliliği, eğitimin sadece “okul sıraları” ile sınırlı tutulması, kişisel gelişimin gerekliliği ve kişisel gelişim alanlarının zenginliği, iletişim, akran dayanışması, talep ve beklentilerini duyurabilme vb. konular ve sorun alanları öncelikli tartışma

başlıkları olmuştur. Önemli bir diğer sosyal sorun olarak yoksulluk ve yabancı göçmenler konusu da bu oturum içerisindeki tartışmalarda önemli bir yer tutmuştur.

Resim 11. Genç İstihdamı ve Eğitim ve Sosyal Sorunlar çadırı

Durum Değerlendirmesi - Dinleme

Festivalin son gün oturumları tek bir çadır içinde toplanarak gerçekleştirilmiştir. Oturuma katılan partilerin görüşleri şu şekildedir:

Vatan Partisi'nin Görüşleri: Genç İstihdamı ve Eğitim ve Sosyal Sorunlar arasında ciddi bir ilişki vardır. Geçmiş yıllarda okumak deyince iş sahibi olma anlamına geldiğini, herhangi bir eğitim düzeyindeki insanın kolayca iş bulabildiğinden bahsetti. Cumhuriyetten önce okumak ayrıcalıklı insanların işi olduğunu cumhuriyet ile birlikte toplumun her kesimine eğitim imkanının sağlandığını ifade etti. Bunlara ek olarak günümüzde eğitim ve istihdamı birleştirmek için eğitimin planlanması yani ihtiyaca yönelik yatırımlar yapılmalı ya da bölgesel ihtiyaca yönelik yatırımların doğru yer ve zamanda yapılmasının her iki konu üzerinde de etkili olacağına vurgu yapıldı. Buna en güzel örnek olarak köy enstitüleri olacağını ifade eden parti temsilcisi meslek okullarının politize edilip yok edilmesinden şikayetçi olduklarını dile getirdi. En yeni teknolojiyi uygun yer ve zamanda kullanarak eğitime ve istihdama katkı sağlanabileceğini ve dolayısıyla sosyal

sorunların da ortadan kalkacağını; tablet dağıtma politikasının teknolojinin yanlış kullanılmasına örnek olarak verebileceğini söyleyerek konuşmasını sonlandırdı.

Türkiye İşçi Partisi'nin Görüşleri: Parti temsilcisi istihdam konusuyla konuşmasına başladı. Devletin iş gücü sağlamada çok yetersiz olduğunu özellikle iş gücüne dahil olma konusunda kadınların ve gençlerin mağdur edildiğini dile getirdi. TİP'in bu konuda yüksek hassasiyet taşıdığını aktardı. Kredi Yurtlar Kurumu yurtları eşit şekilde dağıtılmamaktadır. TİP kadınların ve gençlerin iş bulma konusunda yüksek hassasiyete sahiptir. Eğitim sistemi yap boz tahtasına dönmüştür. Sürekli yeni sistem denemelerinin faydasından çok öğrencilere zarar vermektedir. Parti temsilcisi eğitimin imam hatipleştirilmesi konusunda parti olarak çok rahatsız olduklarını, din eğitime ayrılan bütçe ile bilime ayrılan bütçenin eşit olmadığını, eğitimin bilimden uzaklaştığını ifade etti. Öğrencilerin müşteri olarak görüldüğü sisteme karşı olduklarını dile getiren temsilci YÖK'ün kaldırılması gerektiği hususundaki parti düşüncelerini katılımcılarla paylaştı.

Memleket Partisi'nin Görüşleri: Parti temsilcisi konuya eğitimde öğrencilerin karşılaştığı sorunlara değinerek başladı. Özellikle parti olarak burs/kredi ve barınma sorunlarına büyük bir önemle yaklaştıklarını dile getirdi. Öğrenciden alınan faizler ile ilgili çalışmalar yaptıklarına değindi. Türkiye genelinde yapılan anketlerde genç istihdamının önemli bir sorun olarak karşımıza çıktığına değindi. Gençlerin kimlik bulması ve sosyal yaşama katılması için genç istihdamın önemli olduğunu ayrıca sendikasız çalışmanın zararlarından bahsetti. Parti olarak eğitim ve teorik uygulama konusuna dikkat çektiklerini ve ciddi çalışmalar içinde olduklarını söyleyerek konuşmasını sonlandırdı.

Zafer Partisi'nin Görüşleri: Parti temsilcisi eğitim düzeyinin toplumu ileri götürmesine dikkat çekerek eğitimde liyakatin önemine değindi. Eğitim konusunda öğrencinin yeteneğine göre bir bölüme yerleştirilmesi hakkında düşünceleri olduğuna değindi. Meslek liselerine ağırlık verecek projeler üzerinde çalıştıklarını ve üniversitelerin nitelikli hale getirilip daha çok uygulama kısmına ağırlık verilmesinin parti vizyonları arasında olduğuna değindi. Üzerinde alıştıkları bir diğer konunun ise devlet planlama teşkilatını yeniden kurulmasına yönelik olduğunu belirtti.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Görüşleri: Parti temsilcisi istihdam düzeyinin eğitim eşitliğinden meydana geldiğini ve eğitime ayrılan bütçenin özel okullar ve devlet okullarına hakkaniyetli bir şekilde dağıtılması gerektiğine dair düşüncelerini paylaştı. Eğitimde kalitenin önemine vurgu yapan parti temsilcisi eğitim içeriğinin tekrar düzenlenmesi

gerektiğine dikkat çekti. Diğer parti temsilcileri ile aynı fikirde olan CHP temsilcisi burs/kredi faizlerinin sıfırlanması gerektiğine ve yurtlarda barınma ile ilgili yeni çalışmaların yapılması gerektiğini dile getirdi. İstihdam konusunda devletin genç ve kadınları desteklemek için ayrı bir bütçe oluşturması gerektiği konusuna değindi. Kayıt dışı ekonominin Türkiye ekonomisi için büyük bir sorun olduğunu ve CHP'nin bu konu hakkında çalışmaları olduğunu söyleyerek konuşmasını tamamladı. Parti temsilcisi kadınların iş gücüne katılımının düşük olduğuna dikkat çekti. Parti olarak bu problemleri çözmek için gençlik politikaları üretirken dinlemek, birlikte çalışma ve temsiliyet verilmesi açısından "HEP BİRLİKTE" projesi üzerinde çalıştıklarına değindi. Bu projenin kapsamına da kısaca şöyle değindi; işsizlik destekleri, eğitime devam desteği, ücretli staj, organize sanayi bölgelerinde iş garantili teknoloji liseleri ve iş devamlılığı konulu projeler. Kendi alanında eğitime devam etmek isteyen öğrencilere puan desteği. Nitelikli bilimsel ve erişilebilir eğitim anlayışının belirlenmesi. Mülakat değil liyakat ele alınmalı diyerek konuşmasını sonlandırdı.

Saadet Partisi'nin Görüşleri: Parti temsilcisi, Türkiye'nin sosyal hukuk devleti olmadığından ve ülkede bağımsız yargı olmadığından bahsetmiştir. Bu durumun istihdama etkisine dikkat çekmiştir. Sadece istihdam değil iş ve staj bile torpilli durumda. Fırsat eşitliği önemli ama sosyal hukuk devleti konseptini benimsemek lazım. Çünkü işe iş odaklı bakılmamalı. Özgürlükleri sağlıklı yerine oturtamazsak gelişim olmaz. 1987 öncesinde de hukuksuzluk vardı. Dolayısıyla genç istihdam mevzusu yüzde 30'un üzerinde işsiz var. Eğitime ve istihdama dahil olamayan genç nüfus oranı eğitim ve ihtidama katılmayan gençler olarak da en yüksek durumdayız. Türkiye istihdam ve eğitime katılmayan olarak birinci sırada. Her 3 gençten birisi istihdama ve eğitime katılmıyor. Eğitim ve istihdama hiç katılmamış nüfus var. Her ile üniversite olmaz cümlesi mevzu değil, üniversite açılırken istihdam ve iktisadi sektörler arasında uyum olmalı. Üniversiteler katma değer üretmeli. Bunun yanı sıra üniversiteler sadece öğrenci ile ayakta durmaz projeleri hayata geçirmeli. Kendi öğrencilerinden istifade ediyor. Temel anlayış, bilişim çağındayız öğretmen öğrenci yöneten işçi ilişkisi farklılaştı. Emir komuta zinciri içerisindeki anlayışta eğitim ve istihdam sektöründe çare bulunmaz. Gençliğim istihdamı da bu anlayışla ele alınmalı. Gençlerin karar verme süreçlerinin nasıl etkili olduğu önemlidir. Karardan etkilenenlerin karara katılması gerekir. Fırsat eşitliği sağlanmalı, burs, yurt, istihdam ve eğitim hakkı olmalı. Kentlerle birlikte kırsal alanlardaki eğitim de önemlidir. Ekonomik büyüme siyasal ve toplumsal gelişim arasında ilişki

bulunmakta. Vurgulanan eğitim programları önemli bireyin yeteneklerine uygun şekilde hareket edilmeli. İnsan kaynağı (human capital) göz önünde bulundurulmalı. Eğitim programları bireylerin yeteneklerine uygun olmalı. Kırsal alanlarda eğitim modellerinde ise yeterli eğitim olanaklarının olmaması kentlere göçü artırmaktadır. Türkiye’de gençlerin yüzde 48’i başka ülkelere gitmek istemekte. Torpil ve adam kayırma gençlerin inançlarını örseliyor. Küreselleşen dünyada eğitimin kopmuş politikalarından kurtarılmalı. Nitelikli genç yetiştiremezsek müreffeh olamayız. Parti temsilcisi kentlerle birlikte kırsal alanlardaki eğitimin de önemli olduğunu vurgulamıştır. Ekonomik büyüme siyasal ve toplumsal gelişim arasında ilişki bulunmakta. Vurgulanan eğitim programları önemli bireyin yeteneklerine uygun şekilde hareket edilmeli. İnsan kaynağı göz önünde bulunmalı. Eğitim programları bireylerin yeteneklerine uygun olmalı. Kırsal alanlarda eğitim modellerinde ise yeterli eğitim olanaklarının olmaması kentlere göçü artırmaktadır. Türkiye’de gençlerin yüzde 48’i başka ülkelere gitmek istemekte. Torpil ve adam kayırma gençlerin inançlarını örseliyor.

Emek Partisi’nin Görüşleri: Parti temsilcisi, sınav sisteminin kötülüğünden, çocuk işçi sorunlarından ve bunların sınıfsal sorunlardan kaynaklı olduğunu belirtti. Öğrencilerin barınmasına yönelik ev kiralarının yüksek olmasına, Kredi Yurtlar Kurumu yurtlarının yetersizliği nedeniyle cemaat yurtlarının artmasından şikayetçi olduklarını dile getirdi.

Halkların Demokrasi Partisi’nin Görüşleri: Parti temsilcisi gençlerin geleceği daha iyi görebileceği ortamların yaratılması gerektiğine dikkat çekerek söze başladı. Dünya nereye gidiyor ve biz bu konuda ne kadar dünya ile birlikte hareket ediyoruz takip edilmeli.

Bu oturumda parti temsilcilerinin büyük çoğunluğu geçici sığınmacı statüsündeki bireylerin gerekli prosedürlerin tamamlanmasının ardından ülkelerine gönderilmesi gerektiğini dile getirdi. Özellikle ucuz iş gücü sağlamalarından dolayı çalışmak isteyip de ücret düzeyini kabul etmeyen gençlerin yerine geçici sığınmacıların istihdam edilmesi genç istihdamının sağlanamamasında önemli bir sorun olduğu ifade edildi.

Sorunların Tespiti - Diyalog Oturumu

Genel olarak katılımcıların hemfikir olduğu sorunların başında eğitimde yaşanan sorunlar yer aldı. Katılımcıların ‘Genç İstihdamı ve Eğitim ve Sosyal Sorunlar’ konusundaki tespit ettikleri sorunlar şu şekildedir:

- Lise ve ortaokulda MEB tarafından verilen kitapların yetersiz olduğu gerekçesiyle öğrencilere yeniden kaynak kitap aldırılması ve bu kitapların fiyatının çok yüksek olması bazı öğrenci arkadaşlarımızın kaynak kitaplara erişimini kısıtlamaktadır. Eğitimin önündeki en önemli sorun kitapların yetersiz hazırlanması.
- Genç istihdam sorunu üretim eksikliğinden meydana gelmektedir. Üretim olmadığı için gençlere yeni istihdam alanları açılmamaktadır.
- Öğrencilerin aldığı burs/kredilerin artan hayat pahalılığına karşı yetersiz olması gençler için önemli sorundur.
- Eğitimde liyakat her kademede önümüze çıkan bir sorundur. Alanında yetkin kişilerin (sosyal sermaye yetersizliği) yetiştirilememesi liyakatsizlik sorunun bir ürünüdür.
- Eğitimde fırsat eşitsizliği bir diğer sorundur. Ekipmanların yetersiz olması her öğrencinin eşit erişim sağlayamamasına neden olmaktadır.
- Genç nüfus fazla olduğu için ücret konusunda yoksunluk veya açlık sınırlarının altında bir ücret var. Ücret eşitsizliği ve yetersizliği hâkim.
- Eskişehir’de öğrencilere müşteri olarak bakılıyor. Kira ve yemek fiyatları artıyor. 850 lira burs/kredi 400’ünüveya daha fazlasının yurda-kiraya veriyoruz. Geriye öğrencinin diğer temel ihtiyaçlarını karşılaması için bir şey kalmıyor.
- Eskişehir’de liseyi bitirmiş ama üniversiteyi kazanamamış öğrencilere de tam bilet ücreti ödeniyor. En azından bir yıl öğrencilik hallerinin devam etmesi gerekir. Öğrenciler için ulaşım ücreti de önemli bir sorundur.
- Genç istihdama yönelik problem üretim eksikliğinin hâkim olması. Eskişehir’de üretim çeşitliliği yok, çeşitlilik olmayınca istihdam olanakları da düşük ücretlerde kafe restoranlarla sınırlı kalıyor.
- Şehirde 3 tane üniversite var fakat işverenler ücret konusunda öğrencilere çok kısır davranıyorlar. Bu insanlar zor şartlarda eğitimlerini tamamlamaya çalışıyorlar ve emeklerinin karşılığı olarak da düşük ücret düzeylerini elbette kabul etmeyeceklerdir.
- Son zamanlarda Eskişehir özelinde yaşam tarzına müdahale ve kısıtlamalar görmeye başladık. Bu çoğunluğun üniversite öğrencilerinden oluştuğu bir şehir için hoş bir durum değildir.
- Şehirde kültürel etkinliklerin belirli alanlarla sınırlı kalması, yeni cazibe alanlarının şehrin farklı alanlarında da yaratılması gerekiyor.

- Özellikle Eskişehir bazında gençlerin alkol ve uyuşturucu bağımlılığı da önemli sorunların başında gelmektedir.
- Sivilleşememe eğitimde ve sosyal hayatta bir sorundur.
- Eskişehir’de tiyatro faaliyetlerinin ücreti toplumun geneli için bir sorundur. Sinema bileti 30 TL.
- Eskişehir’in bazı mahallelerinde güvenlik sorunu var. Bazı gençler gruplanarak diğer gençlerin önünü kesmekte ve rahatsız etmektedir. Bu tarz girişimlerin engellenmesi gerekmektedir.
- Eskişehir’de sporcu desteklenmiyor.
- En büyük sorunlardan biri de sosyal eğitimsizlik. Çevre kirliliği konusunda çok büyük eğitim eksikliği mevcut. Çevre kirliliği hem bugünümüz hem de geleceğimiz için büyük bir tehdittir.

Çözüm Önerileri – Dayanışma Oturumu

Liyakatsizlik ve torpil sorunu için çözüm önerileri:

- İşe başvurularında özgeçmiş incelenirken sadece bireyin eğitim düzeyi ve yetkinlikleri üzerinden değerlendirmeler yapılmalı. AB ülkelerinde uygulanan başvuruda fotoğrafın kabul edilmemesi gibi her başvuru sahibine eşit yaklaşımı esas alan uygulamalar kullanılabilir. Başvurular online ortamlarda ve sadece iş başvurusu alacak İŞKUR vb kurumlara yapılmalı. Başvuruların yapılması ve başvuruların incelenmesi hususunda şeffaf ve hesap verilebilir bir prosedür izlenmelidir. Şeffaflık seçimle olur. Yerel katılımın artırılması şeffaflık sağlar. İşe alımlarda mülakatlar şeffaf, değerlendirmeleri ise halka açık olmalıdır. Akrabalık bağı incelemesi daha detaylı yapılarak kurumların aile yapılanmasına dönüşmesine izin verilmemelidir.

Fırsat eşitsizliği ve yetersiz ücret sorunu için çözüm önerileri:

- Eğitimde eşitliğin sağlanabilmesi için üniversite sınavında kalıcı düzenlemeler yapılmalıdır. Fırsat eşitliği tespit edilmeli. Akademik komisyonlar oluşturulup dönemsel olarak Akademik-Yerel Yönetim Kurulları oluşturulabilir ve iş birliği sağlanarak öğrenciler için neler yapılabilir yerinden yönetim yoluyla sorunların kaynağına hızlı ulaşım sağlanabilir. Liseden mezun olmuş üniversite sınavına tekrar hazırlanan öğrencilere özellikle ulaşımında azami 2 yıl öğrenci statüsünden yararlanma fırsatı verilmelidir.

- Gençlerin finansal okur yazarlığı artırmalı.
- Gelir dağılımı ayarlanmalı, toplumsal gelir eşitsizliği düzenlenmeli.

Öğrencilerin potansiyel öğrenci olarak görülmesi sorunu için çözüm önerileri:

- Tüketime dayalı bir toplum oluşturuldu ve bunun bir sonucu olarak öğrenciler özellikle nüfusun büyük çoğunluğunun öğrenci olduğu (Eskişehir gibi) şehirlerde potansiyel müşteri olarak görülmeye başlandı. Yerel yönetimler eğitim ve sağlıkta bu hizmetlere ulaşmada sıkıntı çeken kesimler için bir kişiye veya bir kuruma bağlı olmayan tarafsız kurullar oluşturmaktadır. Öğrencileri potansiyel müşteri olarak görmeyi engellemek için geçici sığınmacılar için harcanan sınırı aşan harcamaların öğrenciler için kullanılması gerekmektedir. Ev kiralının giderek arttığı bu dönemde belediyeler sosyal konutlar inşa ederek öğrencilere makul fiyatlarda barınma sağlamalıdır. Bu sayede potansiyel müşteri olarak görülmekten kurtulabilirler.

Kırsal alanda yaşayanların sorunlarına ve gençlerin sosyal ve kültürel etkinliklere ulaşımının kısıtlı olması sorununa çözümler:

- Kırsal alanlardan merkez okullara yapılan taşınmalı sistem kaldırılmalı ve kırsalda da eğitim yaygınlaştırılmalı. Bu sayede insanlar çocuklarının eğitimi için kırsaldan kente göç etmek zorunda kalmaz ve üretim sorununu da çözüm bulunmuş olur. Kırsalda köy enstitüleri tarzı kurumlar, sosyal ve kültürel etkinliklerin artmasını sağlamak için kurulabilir.

Çevre ve iklim değişikliğine dair çözüm önerileri:

- Üretimin toplumsallaştırılması-Toplumun ihtiyacına yönelik üretim yapılmalı bu sayede çevre kirliliği büyük ölçüde azaltılabilir. Planlı şehirleşmeye önem verilmeli. Doğa sporlarının yapılabileceği alanlar artırılmalı. Yerel yönetimler bir süre su kesintisi yaparak susuzluk için bilinçlendirme çalışmaları yapabilir. Denetlemeler yaygınlaştırılmalı. Porsuk sık sık temizlenmeli ve kirlenmesini önlemeye karşı sosyal sorumluluk projeleri yaygınlaştırılmalıdır.

Resim 12. Genç İstihdamı ve Eğitim ve Sosyal Sorunların tartışıldığı etkinlik çadırı.

4. ODUNPAZARI 3D GENÇLİK FESTİVALİ ETKİNLİKLERİ

Odunpazarı 3D Gençlik Festivali tartışma çadırlarının yanı sıra birçok kültürel ve sanatsal etkinliğe de ev sahipliği yapmıştır. Söz konusu kültürel ve sanatsal etkinlikler çeşitli sivil toplum kuruluşları, meslek odaları, belediye çalışanları ve gençlik toplulukları tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda mini gençlik konserleri, tiyatro oyunları, dans gösterileri ve fotoğraf sergileri etkinlik alanında yer almıştır. Bunun yanı sıra gençlik topluluklarına ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarına alanda kendilerini tanıtmalarını ve daha önce kendileriyle iletişim ve etkileşim fırsatı bulamamış kişilerle tanışmalarını sağlayabilmek için stantlar da verilmiştir. Gençlik toplulukları ve sivil toplum kuruluşları da stantlarında çeşitli gösteriler ve oyunlar sergilemişlerdir.

Festivale Katılım sağlayan ęğrenci kulüpleri ve sivil toplum kuruluşları şu şekildedir:

Anadolu Üniversitesi Gönüllü Toplumsal Hizmetler Kulübü, Anadolu Üniversitesi Sosyoloji Topluluğu, Osmangazi Üniversitesi Anadolu Kaşifleri, Anadolu Üniversitesi Türk Dünyası Kültür Kulübü, Osmangazi Üniversitesi Toplum Gönüllüleri, Anadolu Üniversitesi Uluslararası Öğrenci Kulübü, Osmangazi Üniversitesi Diş Hekimleri Öğrenci Topluluğu, Anadolu Kaşifleri, Anadolu Üniversitesi Engelsiz Anadolu Kulübü, Anadolu Üniversitesi

Genç Tema Kulübü, Toplum Gönüllüleri, Eskişehir Fotoğraf Sanatı Derneği, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, Osmangazi Üniversitesi Müzik Kulübü, Anadolu Üniversitesi Lösev Fayda Kulübü, Osmangazi Üniversitesi Gençlik Atölyesi Kulübü, Osmangazi Üniversitesi Tiyatro Topluluğu Kulübü, Eskişehir Zekâ ve Akıl Oyunları Gençlik ve Spor Kulübü, Eskişehir Çevre Derneği, Mancahane Derneği, Eskişehir Yunus Emre Rotary ve Rotaract Kulübü Derneği, Toy Gençlik Derneği, Eskişehir Sanat Derneği, Memleket Sevdalıları Derneği, Türkiye Üniversiteli Kadınlar Derneği, Eskişehir Gençlik Barosu, Hacı Bektaş Veli Derneği ve Vakfı, Odunpazarı Kent Konseyi ve Mahalle Meclisi, Eskişehir -25 Derneği, Odunpazarı Arama Kurtarma Ekibi, Eskişehir Calisto Dans Okulu, Polen Gençlik Kültür Evi, KİM Tiyatro Topluluğu, Diyalektik Doğaçlama Tiyatro Topluluğu, Eskişehir Mali Müşavirler Odası, Uluslararası Sosyal Eğitim ve Proje Destek Derneği, Porty Teknoloji Şirketi. AIESEC Eskişehir.

5. ODUNPAZARI 3D GENÇLİK FESTİVALİ'NİN ORGANİZASYON YAPISI

Odunpazarı 3D Gençlik Festivali Odunpazarı Belediyesi ve Eskişehir Avrupa Birliği Derneği arasında yapılan Protokol kapsamında ortaklaşa organize edilmiştir. Dernek, festivalin koordine edilmesi, platformun modere edilmesi ve raporlanması görevlerini üstlenmiştir. Belediye ise Festivalin organize edilmesi, festival alanının belirlenmesi, Festival tanıtım materyallerini tasarlanması ve bastırılması görevlerini üstlenmiştir. Odunpazarı Belediyesi Başkanı, ilgili Başkan Yardımcısını, Kültür Müdürlüğünü ve Ceren Özdemir Gençlik Merkezini tam zamanlı olarak Festivalin yürütülmesi için görevlendirmiştir. Eskişehir Avrupa Birliği Derneği ise gerek bünyesinde yer alan üyeleri gerekse de Dernek faaliyetlerine destek olan gönülleri aracılığıyla Festivalin

gerçekleşmesine akademik destek ve personel desteği vermiştir. 09.03.2022 tarihinden 16.05.2022 tarihine kadar gerçekleştirilen düzenli toplantılar ile Festivalin teorik arka planı somut hale getirilmiştir. Böylece Belediye ve Dernek Festivalin organizasyonu ve yürütülmesinde kamu-sivil toplum işbirliğini yönetim yaklaşımı çerçevesinde başarı ile gerçekleştirmiştir.

Resim 6. Odunpazarı Dinleme Diyalog Dayanışma (3D) Gençlik Festivali Organizasyon Ekibi

6. SONUÇ

Odunpazarı Dinleme Diyalog Dayanışma (3D) Gençlik Festivali Yunus Emre'nin şehrinde hoşgörünün çatısı altında iki yıllık bir çalışmanın ve sabrın sonunda 17-18-19 Mayıs 2022 tarihlerinde Odunpazarı Kanlıkavak Parkı'nda gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın başından sonuna kadar destek verip katılım gösteren tüm siyasal partilere, sivil toplum kuruluşlarına, kent konseylerine, mahalle meclislerine, gençlerimize ve vatandaşlarımıza çok teşekkür ediyoruz. Festivalimiz toplum içinde yaşayan farklı çıkar, beklenti, kimlik, kültür ve ideolojilere sahip bireylerin birbirleriyle konuşabilmelerine, tanışabilmelerine, tartışabilmelerine, birbirleriyle iletişim ve etkileşim kurmalarına ve aralarında uzlaşmayı yakalayabilmelerine olanak sağlamıştır. Festivale katılım sağlayan siyasal aktörlerin çabalarıyla ve çeşitlilik içerisinde birlikte katılım göstermelerıyla meydana gelen Dinleme Diyalog Dayanışma Platformu ülkemizde ve şehrimizde işleyen bir demokrasinin varlığı

ve teşviki açısından da oldukça önemli bir gösterge niteliğine sahip olmuştur. Bu bakımdan Festival, katılım ve yönetim prensibi çerçevesinde toplumsal ortak sorunların tespiti ve çözümleri konusunda söyleyecek sözleri olan herkes için ilham ve enerji verici olmuştur. Bu da bizlere göstermiştir ki birbirimizle temas ettikçe, birbirimizi anladıkça ortak sorunlarımızı tespit edebiliyor ve çözümler üretebiliyoruz. Bir katılım ve yönetim platformu ortaya koyan Festivalin bireysel ve toplumsal katkılarından birisi de katılımcıların ülkelerine ve geleceklerine daha fazla sahip çıkma bilincine ve farkındalığına olumlu etkisinin olmasıdır.

Gençlerin bir araya gelmesinin ‘potansiyel bir tehdit’ olduğu, farklı siyasal düşüncelerin bir araya gelmelerinin ‘olanaksız’ olduğu, toplumun farklı kesimlerinin ‘birbirini dinlemekten uzak olduğu’ gibi önyargıları bir öğretilmiş çaresizlik olarak görüp bunu kabullenmeyen ve de bu durumun aksine ülkesine, şehrine, vatandaşlarına, siyasal partilerine, sivil toplum kuruluşlarına, kent konseylerine, mahalle meclislerine ve elbette ki gençlerine güvenerek düzenlenen bu festival cesaretin olduğu yerde umudun da olduğunu kanıtlamıştır. Bu çerçevede uzlaşmanın, düşünce zenginliğinin, fikir çeşitliliğinin, siyasal katılımın sağlandığı festivalimizde ne bir provokasyon ne bir propaganda ve ne de bir partizanlık sergilenmiştir. Demek ki, bize dayatılan algının aksine bir araya gelebiliyormuşuz, birbirimizi dinleyebiliyormuşuz.

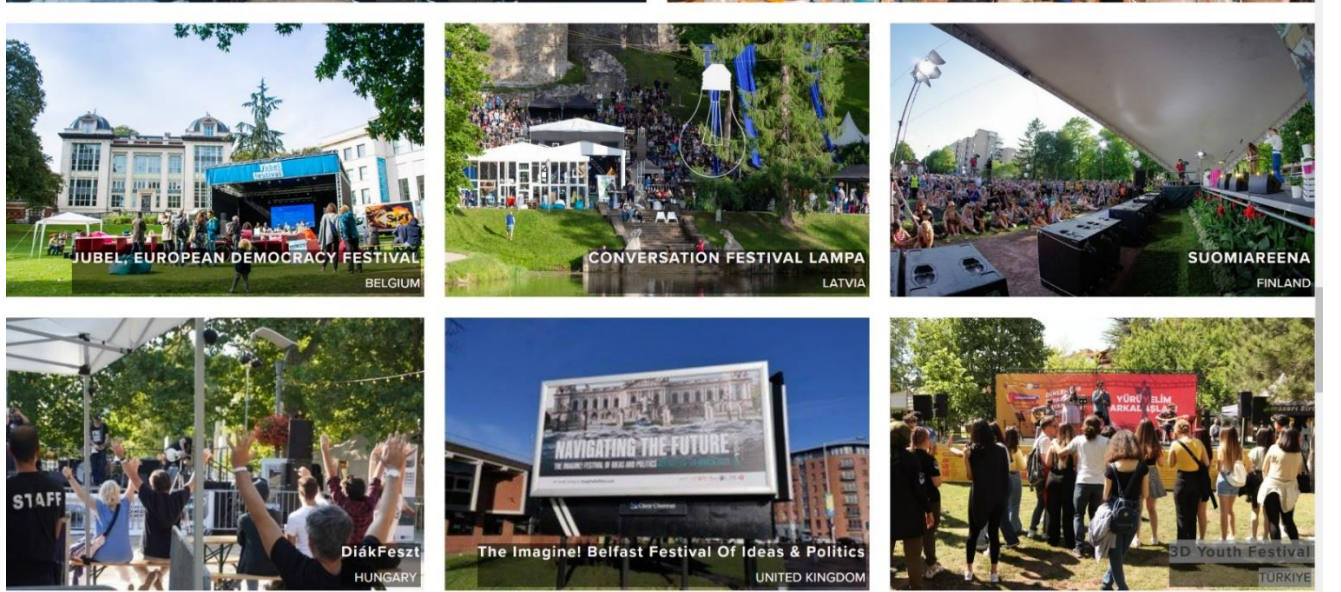
Yönetişim anlayışının üç vazgeçilmezi ilkesini (şeffaflık, hesap verebilirlik ve katılım) hayata geçirme misyonu edinmiş ve şehrimiz ve ülkemiz için bir ilk olma özelliğine de sahip olan 3D festivalimizin sizlerin de desteği ve hevesiyle önümüzdeki yıllara taşınabileceğine olan inancımız daha da artmıştır. Birbirimize güvenmenin topluma güvenmek, toplumumuza güvenmenin de ülkemize güvenmek anlamına geldiğini ve bu festivalin de bu noktada önemli bir başarı elde ettiğini söylememiz gerekmektedir. Kıymetli katılımcılar, göstermiş olduğunuz sabır ve vermiş olduğunuz tüm destekleriniz için hepinize tekrar şükranlarımızı sunar, kurduğumuz bağların kuvvetlenerek büyümesini temenni ederiz.

7. HEDEF- DEMOKRASİ FESTİVALLERİ DERNEĞİ ÜYELİĞİ

Demokrasi festivalleri sivil toplum, politikacılar, iş dünyası, medya, üniversiteler ve genel olarak insanlar arasında demokratik diyalog platformlarının ortaya çıkmasını sağlayarak ve yönetim ilkelerini güçlendirerek toplumda işleyen bir demokrasiyi inşa etmeyi amaçlamaktadır. Demokrasinin insanların bir araya gelebildikleri, birbirleriyle konuşabildikleri, birbirlerinden ilham alabildikleri, fikir alışverişinde bulunabildikleri, fikirlerini tartışabildikleri alanlar ve platformlar yaratılarak beslenmesi gereken bir kültür olduğu görüşünü savunan Uluslararası Demokrasi Festivalleri Derneği'ne Danimarka, Finlandiya, İsveç, Estonya, Letonya, Litvanya, Birleşik Krallık, Norveç, Belçika ve Macaristan'da gerçekleştirilen festivaller üyedir. Odunpazarı 3D Gençlik Festivali de gösterdiği örnek demokrasi ve yönetim platformuyla Türkiye ve Eskişehir sınırlarını aşarak Uluslararası Demokrasi Festivalleri Derneği üyeliğine 6 Aralık 2022 tarihinde seçilmiştir. Bu üyelik ile Danimarka, Finlandiya, İsveç, Estonya, Letonya, Litvanya, Birleşik Krallık, Norveç, Belçika ve Macaristan'ın ardından Türkiye de Uluslararası Demokrasi Festivalleri Derneği üyesi devletler arasına girmiştir. Ayrıca 3D Gençlik Festivali, "Eskişehir Türkiye" olarak, diğer ülkelerle birlikte derneğin internet sitesinde yer almaya başlamıştır. Böylece Odunpazarı 3D Gençlik Festivali uluslararası festival

niteliğini de kazanmış oldu. eleştirel düşünmeyi teşvik eden Uluslararası Demokrasi Festivalleri Derneğine üyeliği şehrimizin kültür, sanat ve bilim alanındaki ulusal ve uluslararası görünürlüğünü ve bilinirliğini demokrasi ve yönetim alanlarına da taşıyacaktır.

8. BAŞARIYLA GERÇEKLEŞEN FESTİVALDEN BASINA YANSIYANLAR

Yayın Adı : Eskişehir Anadolu
Referans No : 110459563
Dağıtım alanı : Yerel
Yayın Periyot : Günlük
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 18.05.2022
Sayfa : 2
Tiraj : 2800
Reklam E.(\$) : 51,67

AJANS PRESS

Kanlıkavak'ta demokrasisi şöleni

ODUNPAZARI BELEDİYESİ VE AVRUPA BİRLİĞİ DERNEĞİ İŞ BİRLİĞİ İLE DÜZENLENDİ

Finlandiya, İsveç, Norveç, Estonya, Litvanya, Danimarka, Belçika, Letonya ve İzlanda gibi Avrupa Birliği ülkelerinin ardından Türkiye'de ilk defa **Eskişehir Odunpazarı**nda gerçekleşen **"Dinleme, Diyalog, Dayanışma (3D) Gençlik Festivali"** gerçekleştirilen açılış töreni ile başladı.

HABER MERKEZİ

Odunpazarı Belediyesi ve Avrupa Birliği Derneği iş birliği ile düzenlenen **Odunpazarı 3D Gençlik Festivali**'nin açılış törenine **Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt**, Türkiye Belediyeler Birliği (TTB) Encümen Toplantısı'nda olduğu için katılamadı. Törende **Odunpazarı Belediyesi Başkan Vekili Adnan Evren Olcay**, **CHP Eskişehir İl Başkanı Recep Taşel**, **Saadet Partisi Eskişehir İl Başkanı Fesih Bingöl**, **Odunpazarı Kent Konseyi Başkanı İsmail Kumru** ile çok sayıda siyasi parti, demokratik kitle örgütü temsilcisi ve gençler yer aldı. Festival için **Odunpazarı Belediyesi**'nin kardeş şehirlerinden **Bulgaristan Razgrad'dan**, **Ankara Keçiören'den** ve **Kayseri Melikgazi'den** çok sayıda genç **Eskişehir'e** geldi. Törenin açılış konuşmasını yapan **Odunpazarı Belediyesi Başkan Vekili Adnan Evren Olcay**, Başkan Kurt'un TTB toplantısı nedeniyle açılış töreninde yer alamadığını ancak diğer günler festival alanında bulunacağını kaydetti. "3D Gençlik Festivali, **Odunpazarı Belediyesi**'nin **Eskişehir** Avrupa Birliği Derneği ile ortaklaşa dinleme, dayanışma ve diyalog kurma mottosu ile gençleri bir araya getirdiği, partizanlıktan ve ön yargılardan sıyrılmış bir şekilde siyasi anlamda birbirimizi dinledikimiz, diyalog kurabildiğimiz ve birbirimizle dayanışma içinde sorunlarımızı çözebildiğimiz bir ortam yaratma fikri ile çıktı. Yaklaşan 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve

Spor Bayramı öncesinde de Kanlıkavak Parkında gerçekleşecek bir dizi etkinlikten oluşuyor" diyen Olcay, bu etkinlikler sonrasında ortaya çıkacak olan sonuçların Türkiye'ye ve **Eskişehir'e**, "Bütün ümidim gençliktedir diyen" Mustafa Kemal Atatürk'ün izinden yürüyen **Odunpazarı Belediyesi**'ne ve gençlere katkı sağlamasını diledi. Gençlerin daha demokratik adımlar atmasını temenni eden Olcay, festivale katılan herkese teşekkür etti.

RAPORLAR TÜM SİYASAL AKTÖRLERE GÖNDERİLECEK

Adnan Evren Olcay'ın ardından **Eskişehir** Avrupa Birliği Derneği Başkanı Doç. Dr. Erhan Akdemir bir konuşma yaptı. 3D Gençlik Festivali'nin 2 yıllık bir çalışmanın ürünü olduğunu belirten Akdemir, 3D Gençlik Festivali'nde emeği geçen herkesi sahneye çağırarak, konuşmasına öyle

devam etti. "Bizim mottomuz yönetim. Yönetişim, siyasal aktörlerle olur. Siyasal aktör sadece yönetici değil, toplumdaki her kesimdir. Bu yetmez, herkesin düşüncelerini, fikirlerini topluma söylemesi, beraber çalıştığı arkadaşlarını dinleyerek gerçekleştirmesi gerekir" diyen Akdemir, Yunus Emre'nin şehrinde, hoşgörünün çatısı altında farklılıklarla bir araya gelmek istediklerinin altını çizdi. **Odunpazarı 3D** Gençlik Festivali için Kanlıkavak Parkı-

na 2 çadır kuruldu. A ve B çadırı adı verilen bu çadırlarda "Gençlerin Siyasal Hayata Katılımı", "Tolerans" ve "Uzlaşım" konuları moderatörler ve raporörler eşliğinde ele alındı. 3 gün sürecek olan **Odunpazarı 3D** Gençlik Festivali'nde ele alınan konular raporlaştırılarak, **Eskişehir**'in yönetimine daha açık hale gelmesi için belediyeler, valilik, kaymakamlıklar, üniversiteler ve **Eskişehir**'de bulunan tüm siyasal aktörlere gönderilecek.

Yayın Adı : Eskişehir Anadolu
Referans No : 110487610
Dağıtım alanı : Yerel
Yayın Periyot : Günlük
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 19.05.2022
Sayfa : 4
Tiraj : 2800
Reklam E.(\$) : 65,00

AJANS PRESS

Festivale yoğun ilgi

Odunpazarı Belediyesi ve **Eskişehir** Avrupa Birliği Derneği tarafından Türkiye'de ilk kez **Eskişehir Odunpazarı**'nda gerçekleştirilen **"3D Gençlik Festivali"** Kanlıkavak Parkında devam ediyor.

HABER MERKEZİ

Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt'un da katıldığı festivalin ikinci gününde "Dijital Okuryazarlık ve Sosyal Medya Kullanımı" ile "Dijital Kuşaklar ve Z Kuşağını Anlamak" konuları ele alındı. Stantların açıldığı, konserlerin, dans ve tiyatro gösterilerinin gerçekleştirildiği festivale, gençlerin ilgisi yoğun oldu. Partilerinin konularla ilgili düşüncelerini katılımcılara aktaran siyasi parti temsilcileri katılımcıların sorularına da cevap verdi. Festivalin yapıldığı alana gelen **Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt**, çadırlardaki oturumlara katılarak konuları ve gençleri dikkatle dinledi. Ardından da alanı gezerek,

katılımcılarla sohbet etti. Festivalin ikinci gününde oturumlar arasında "Panik Atak" ile "Unchained" sahne alarak sevilen şarkıları seslendirdi. Festival, üçüncü gününde (19 Mayıs Perşembe günü) "Genç İstihdamı", "Eğitim ve Sosyal Sorunlar" konuları moderatörler ve raportörler eşliğinde ele alınacak. 19 Mayıs tarihinde gerçekleşecek olan etkinlikler 12.30'da başlayacak. Festivalin kapanışı ve 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlamaları kapsamında Kanlıkavak Parkında saat 20.30'da Evdeki Saat Konseri gerçekleşecek.

Yayın Adı : Eskişehir Sonhaber
Referans No : 110484574
Dağıtım alanı : Yerel
Yayın Periyot : Günlük
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 19.05.2022
Sayfa : 2
Tiraj : 3000
Reklam E.(\$) : 134,33

DEMOKRASİ FESTİVALİ

Kanlıkavak Parkında devam eden '3D Gençlik Festivali'ne katılan **Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt**, konuşmaları dikkatle dinleyerek katılımcılarla sohbet etti.

Festivalde Kanlıkavak Parkına 2 çadır kuruldu. A ve B çadırı adı verilen bu çadırlarda festivalin ikinci gününde "Dijital Okuryazarlık ve Sosyal Medya Kullanımı" ile "Dijital Kuşaklar ve Z Kuşağını Anlamak" konuları moderatörler ve raportörler eşliğinde ele alındı. "Dijital Okuryazarlık ve Sosyal Medya Kullanımı" konusunun konuşulduğu A çadırında moderatörlüğü Doç Dr. Alaaddin Faruk Paksoy, raportörlüğü ise Meral Ekşim yaptı. "Dijital Kuşaklar ve Z Kuşağını Anlamak" konusunun işlendiği B çadırında ise moderatörlüğü Dr. Öğr. Üyesi Tezcan Özkan Kutlu, raportörlüğü ise Merve Burcu Erol gerçekleştirdi.

KONUŞMALARINI DİNLEDİ

Her iki çadırda da siyasi parti katılım-

cıları, kendilerini tanıtarak ele alınan konularda temsilcisi oldukları siyasi partinin konuya bakış açısını anlattı. Konular, durum değerlendirilmesinin yapıldığı "Dinleme", sorunların tespitinin yapıldığı "Diyalog" ve çözüm önerilerinin getirildiği "Dayanışma" adı verilen 3 oturumda ele alındı. Partilerinin konularla ilgili düşüncelerini katılımcılara aktaran siyasi parti temsilcileri katılımcıların sorularına da cevap verdi. Festivalin yapıldığı alana gelen **Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt**, çadırlardaki oturumlara katılarak konuları ve gençleri dikkatle dinledi. Ardından da alanı gezerek, katılımcılarla sohbet etti. Festivalin ikinci gününde oturumlar arasında "Panik Atak" ile "Unchained" sahne alarak sevilen şarkıları seslendirdi.

RAPORLAŞTIRILACAK

Odunpazarı 3D Gençlik Festivali'nde ele alınan konular raporlaştırılarak, **Eskişehir'in** yönetişime daha açık hale gelmesi için belediyeler, valilik, kaymakamlıklar, üniversiteler ve **Eskişehir'de** bulunan tüm siyasal aktörlere gönderilecek.

EVDEKİ SAAT GENÇLERLE BULUŞACAK

Festivalde bugün 'Genç İstihdamı', 'Eğitim ve Sosyal Sorunlar' konuları moderatörler ve raportörler eşliğinde ele alınacak. 19 Mayıs'ta gerçekleşecek olan etkinlikler 12.30'da başlayacak. Festivalin kapanışı ve 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlamaları kapsamında Kanlıkavak Parkında saat 20.30'da Evdeki Saat Konseri gerçekleşecek. **HM**

Yayın Adı : Eskişehir Sonhaber
Referans No : 110500229
Dağıtım alanı : Yerel
Yayın Periyot : Günlük
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 20.05.2022
Sayfa : 2
Tiraj : 3000
Reklam E.(\$): 294,67

3D Gençlik Festivali'nde genç istihdamı ile eğitim ve sosyal sorunlar masaya yatırıldı

GENÇLERE GÜVENİN

3D Gençlik Festival alanına gelen **Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt**, "Anayasasında laik, sosyal, hukuk devleti yazan Türkiye Cumhuriyeti için güvencemiz gençlerdir. Gençlere herkesin bizim kadar güvenmesi lazım" dedi.

Odunpazarı Belediyesi, Eskişehir Avrupa Birliği Derneği (ES-AB) iş birliği ile Kanlı- kavak Parkında düzenlenen "Odunpazarı Dinleme, Diyalog, Dayanışma (3D) Gençlik Festivali"nin üçüncü gününde "Genç istihdamı" ile "Eğitim ve sosyal sorunlar" ele alındı.

PARTİLER ANLATTI

Siyasi parti katılımcıları, kendilerini tanıtarak ele alınan konular da temsilcisi oldukları siyasi partinin konuya bakış açısını anlattı. Konular, durum değerlendirilmesinin yapıldığı "Dinleme", sorunların tespitinin getirildiği "Dayanışma" adı verilen 3 oturumda ele alındı. Cadır oturumuna katılan **Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt**, konuşmaları ilgi ile takip etti.

BAYRAM GİBİ KUTLADIK

Başkan Kurt, Gençlerin 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramını kutladı. Bugünün Türkiye Cumhuriyeti'nin en büyük bayramı olduğunu kaydeden Başkan Kurt, 19 Mayıs'ın Ulusal Kurtuluş Savaşımızın başladığı gün olduğunu kaydetti. **Odunpazarı Belediyesi** olarak, her türlü baskıya ve engelleme çabalarına rağmen bu haftayı gerçek bir bayram gibi kutladıklarını vurgulayan Başkan Kurt, "3D'den birisi Dayanışma. Gençlerin birbiri ile dayanışması için tanışması, bir arada olması lazım. Gençler bir arada olunca yanlış işler yapmıyorlar. Doğru arkadaşlıklar, dostlukları kuruyorlar. Biz gençlere güveniyoruz. Herkesin de güvenmesi lazım" dedi.

ANLAMAYA ÇALIŞIYORUZ

3D Gençlik Festivali ile demokratik katılımı sağladıklarını belirten Başkan Kurt, Kuzey Avrupa Ülkelerinde yıllardan beri yapılan gençlik festivallerinin Odunpazarı'nda kalıcı olmasını sağlamayı hedeflediklerini vurguladı. 3D Gençlik Festivali'nin ilkinin oldukça başarılı geçtiğini ifade eden Başkan Kurt, ES-AB Başkanı Erhan Akdemir ve festivalde emeği geçen herkese teşekkür etti. Başkan Kurt şunları söyledi: "Gençlerden korkmamak, onları anlamak lazım. Biz gençleri anlamaya çalışıyoruz. Tıpkı 100 yıl önce Samsun'dan Mustafa Kemal Atatürk gibi hepimiz geleceğimizi gençlere emanet edebilmeliyiz. Gençler bizim için güvencedir. Konuşmaların ardından **Odunpazarı Belediyesi'nin** kardeş şehirlerinden festival için **Eskişehir'e** gelen gençler, dans gösterileri yaptı.

GENÇLİK ÇINARI DİKTİ

Festival anısına **Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt**, ES-AB Başkanı Doç. Dr. Erhan Akdemir ve festival katılımcıları festivalin gerçekleştiği Kanlıkavak Parkına 'gençlik çınarı' dikti.

SAVAŞ MAĞDURLARI İLE BULUŞTU

Odunpazarı Belediyesi, kardeş şehirlerinden Rusya'nın işgali altındaki Ukrayna Festivalinde rehabilitasyon için **Eskişehir'e** gelen 100'ün üzerinde çocuğu misafir ediyor. Rehabilitasyon için **Odunpazarı'na** gelen Festivali çocuklar, festival alanında Başkan Kurt ile buluştu. Çocuklarla sohbet eden Başkan Kurt, bir kez daha barış ve kardeşlik çağrısı yaptı. **HM**

9. YÖNETİŞİM KADROSU

Odunpazarı 3D Gençlik Festivali Koordinatörü

Doç. Dr. Erhan Akdemir – Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Başkanı

Odunpazarı 3D Gençlik Festivali Organizasyon Komitesi

Figen Engin - Odunpazarı Belediyesi Başkan Yardımcısı / 3D Gençlik Festivali Organizasyon Komitesi Başkanı

Ebru Dedeoğlu - Odunpazarı Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü / 3D Gençlik Festivali Organizasyon Komitesi Üyesi

Doç. Dr. Erhan Akdemir – Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Başkanı/3D Gençlik Festivali Organizasyon Komitesi Üyesi

Kenan Tunçay - Kütüphaneler ve Gençlik Merkezleri Sorumlusu/ 3D Gençlik Festivali Organizasyon Komitesi Üyesi

Rojda Köklü - Odunpazarı Belediyesi Ceren Özdemir Gençlik Merkezi Sorumlusu/ 3D Gençlik Festivali Genel Organizasyon Sorumlusu

Tuğçe Edizgil - Odunpazarı Belediyesi Galerî Sorumlusu/ 3D Gençlik Festivali Organizasyon Sorumlusu

Senem Mancar - Odunpazarı Belediyesi Festival Sorumlusu/ 3D Gençlik Festivali Komitesi Üyesi

Sinan Subaşı - Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Grafik Tasarım Sorumlusu/ 3D Gençlik Festivali Görsel-Grafik Tasarım Sorumlusu

Egemen Çatalkaya - Odunpazarı Belediyesi Ceren Özdemir Gençlik Merkezi Büro Personeli / 3D Gençlik Festivali Komitesi Üyesi

Çağatay Tunay - Odunpazarı Belediyesi Ceren Özdemir Gençlik Merkezi Büro Personeli/ 3D Gençlik Festivali Komitesi Üyesi

Ece Özpolat - Odunpazarı Belediyesi Ceren Özdemir Gençlik Merkezi Büro Personeli/ 3D Gençlik Festivali Komitesi Üyesi

Melisa Topçu - Odunpazarı Belediyesi Ceren Özdemir Gençlik Merkezi Büro Personeli/ 3D Gençlik Festivali Komitesi Üyesi

Mümine Özçelik - Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Üyesi/ 3D Gençlik Festivali Organizasyon Sorumlusu

Bedir Sarıcı - Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Üyesi/3D Gençlik Festivali Organizasyon Sorumlusu

Odunpazarı 3D Gençlik Festivali Moderatörleri

Dr. Öğretim Üyesi Duru Şahyar Akdemir - Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Üyesi

Doç. Dr. Erhan Akdemir

Doç. Dr. Alaaddin Faruk Paksoy

Dr. Öğretim Üyesi Tezcan Özkan Kutlu

Odunpazarı 3D Gençlik Festivali Raportörleri

Meral Ekşim

Bedir Sarıcı - Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Üyesi

Merve Burcu Erol

Taha Çiçek - Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Üyesi

Ecem Ünlütürk - Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Üyesi

Mümine Özçelik - Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Üyesi

Odunpazarı 3D Gençlik Festivali Gönüllüleri

Görkem Ebubekir Kılınç - Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Üyesi

Ahmet Cankurt - Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Üyesi

Selin Çiçek - Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Üyesi

Buse Canbaz

Tomris Eylül Akgül - Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Üyesi

Batuhan Çelik - Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Üyesi

Canberk Görür - Eskişehir Avrupa Birliği Derneği Üyesi